Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
Corporate Governance Association of Turkey

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği yayınıdır. 3 ayda bir yayımlanır. SAYI:1 OCAK 2008

KURUMSAL YÖNETİM DERGİSİ

KURUMSAL YÖNETİMİN STRATEJİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜMEYE KATKISI
15 Ocak 2008
Pera Müzesi

Yönetim Kurumlaır İçin Bir Görüş
Şerif Kaynar

Ufuktaki Halka Arz ve İşlem Platformu: GİP
Murad Kayacan

Geleceği Hazırlayan Bir Düzenleme: Yeni TTK
Adnan Akan - Fikret Sebilcioğlu

Kurumsal Yönetim Yuvarlak Masa Toplantısı ve Beyaz Kitap
Ali Perşembe

Kurumsal Yönetim Derecelendirilmesi
Özgür Dural

İÇİNDEKİLER

15 Ocak 2008, "Kurumsal Yönetimin Strateji ve Sürdürülebilir Büyümeye Katkısı"
Sayfa (3-7)

Yılsonu Üye Toplantısı
Sayfa (8-9)

Çalışma Grupları
Sayfa (10-11)

Türkiye'den Haberler
Sayfa (12-13)

Dünyadan Haberler
Sayfa (14-16)

Ufuktaki Halka Arz ve İşlem Platformu: GİP
Sayfa (17-19)

Kurumsal Yönetim Derecelendirilmesi
Sayfa (20-22)

Kaynar'dan Yönetim Kurullarına Öneriler
Sayfa (23)

İMKB 100 Şirketleri 2007 Yılı Araştırma Raporu
Sayfa (24-25)

Geleceği Hazırlayan Bir Düzenleme: Yeni TTK
Sayfa (26-27)

Global Reporting Initiative Köşesi
Sayfa (28)

Kurumsal Yönetim Yuvarlak Masa Toplantısı ve Beyaz Kitap
Sayfa (29)

Kurumsal Yönetim Gündemi
Sayfa (30-31)

Pratik Çalışma, Hergüner Bilgen Özeke Hukuk Bürosu
Sayfa (32)

Künye: Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği adına sahibi: **Tayfun BAYAZIT**
Genel Yayın Yönetmeni: **Güray KARACAR** - Editörler: **Eser ÖZER** (Ekonomi), **Özgür DURAL** (Dış Haberler), **Mehmet ERGİNAY** (Hukuk)
Emre ERDOĞAN (Haber Merkezi) - Üye hizmetleri ve dağıtım: **Ahmet BALCILAR**

Ocak 2008 Sayısına Katkıda Bulunanlar:
Dr. Murad KAYACAN
Fikret SEBİLCİOĞLU
Ali PERŞEMBE
Belgin AYTEKİN

Tasarım: 7renk Grafik ve Renk Ayrımı Hizmetleri Tic. A.Ş.
Nispetiye Caddesi Peker Sokak Akyıldız Apartmanı 26/B 1. Levent / İstanbul
Baskı ve Cilt:
PROMAT Basım Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Namık Kemal Mah. Adile Naşit Bulvarı Bulvarı 122 Sk No: 8 Avcılar - Haramidere / İstanbul
Dağıtım:
Zip Dağıtım Araştırma ve Danışmanlık Hiz. Ltd. Şti.

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
Corporate Governance Association of Turkey

Yönetim Adresi:
Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
Dedeman İş Hanı, Yıldızposta Caddesi
No: 48 Kat: 7 34349 Esentepe-İstanbul
Tel: 0212 347 62 73
Faks: 0212 347 62 76
Mail: dergi@tkyd.org
Web: www.tkyd.org

Sayın Üyelerimiz,

Kurumsal yönetim ilkelerinin birçok farklı uygulaması ile hayatımıza etki etmeye başladığı 2007 yılının sonuna yaklaşırken, TKYD gündemle birlikte artan beklentileri karşılamak amacıyla gelecek planlamalarını tamamlama gayretinde. Kuruluşunun beşinci yılına girmek üzere olan TKYD sayısı 400'e yaklaşan siz değerli üyelerinden aldığı destek ile konunun en iyi uygulamalarını hayata geçirmek amacıyla çalışmalarını sürdürüyor.

Öncelikle ilk sayısını incelemekte olduğunuz Kurumsal Yönetim Dergisi'nin sizlerin katkılarıyla önemli bir referans kaynağı olacağına dair Yönetim Kurulumuzda birlikte görev aldığımız arkadaşlarımla oluşan inancımızı paylaşmak isterim. Sizlerin katkılarıyla her sayıda konuyu daha zengin bir içerikle incelemeyi ve ilgili tarafları bilgilendirmeyi amaçlamaktayız.

Yeni yılda hayata geçirmeyi planladığımız önemli düzenlemelerden biri kurumsal üyelik statüsünün uygulamaya alınması oldu. Çalışmalarımızı daha verimli kılmak ve gelecek planlaması yaparken daha güçlü çalışmaları programımıza almamızı sağlayacağını düşündüğümüz bu düzenlemeye ilgi gösteren Turkcell ve KPMG yönetimlerine teşekkür ederim. Yakın dönemde bu kurumların sayılarının hızla artacağını görüşmelerimizde anlamış ve Derneğimizin çalışmalarındaki başarıyı bir anlamda takdis eden olumlu yaklaşımdan dolayı mutluluk duyduğumu belirtmek isterim. 2008 yılının ilk aylarında bu konudaki tüzük değişikliği önerilerini üyelerimizin iradesine sunacağımız Olağanüstü Genel Kurul toplantımıza sizleri şimdiden davet etmek isterim.

Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın yakın bir tarihte uygulamaya alınacağını düşünmek artık yanlış olmasa gerek. Yine 2009 yılı başında uygulamaya alınacağı açıklanan Basel II Türk iş dünyasını yakından ilgilendiren ve birçok anlamda iş yapma tarzımızı yeniden değerlendirmeye bize yönelten faktörler. TKYD 2005 yılından bugüne sürdürdüğü Anadolu toplantılarında bu düzenlemeler konusunda bilgilendirmelerde bulunmuş, ücretsiz eğitim olanakları sunmuştur. Konunun uygulamaya alınması ile birlikte söz konusu çalışmalarımızın daha teknik boyutta devam edeceğini ve bunun bizlere iletilen bir ihtiyaç olarak karşımıza çıktığını belirtmek isterim.

Dernek çatısı altında oluşturduğumuz çalışma grupları bilgi ve tecrübenin paylaşıldığı ve Yönetim Kurulu'na her geçen gün daha fazla öneri taşıyan platformları oluşturdu. Ülkemizde konu ile ilgili önemli içerik eksikliği olduğu göz önüne alındığında sizlerin bu platformlarda yer alarak tecrübelerinizi paylaşmanızın önemi artmaktadır.

Saygılarımızla,

Tayfun Bayazıt
Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
Corporate Governance Association of Turkey

KURUMSAL YÖNET M N STRATEJ VE SÜRDÜRÜLEB L R BÜYÜMEYE KATKISI

15 Ocak, 2008 Pera Müzesi, stanbul

KONFERANS 15 Ocak, 2008 Pera Müzesi, İstanbul

kurumsal yönetim 2008

KONUŞMACILAR

Kayıt ve ikram 09:00 – 09:30

Açılış Konuşmaları 09:30 – 10:00
Mehmet Sami, TKYD Yönetim Kurulu Üyesi
Koray Öztürkler, Turkcell Yatırımcı İlişkileri Direktörü
Hüseyin Erkan, IMKB Başkanı

Konuk Konuşmacı: Martine Charbonnier, NYSE Euronext Executive Director 10:00 – 10:30

Panel: "Yönetim Kurulu'nun Strateji Oluşturmada Rolü" 10:30 – 11:30
Yönetim Kurulu sürdürülebilir stratejiler oluştururken organizasyonun tüm seviyelerine nasıl bir yol gösterici olabilir?

Moderatör: Mervyn E. King,
Global Reporting Initiative (GRI), Yönetim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Yankı Yazgan,
Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Nikos Avlonas,
Centre for Sustainability and Excellence (CSE), Genel Müdür

Holly Gregory, Weil Gotshal&Manges, Ortak

David Pitt-Watson,
Hermes Equity Ownership Services Yönetim Kurulu Başkanı

Igor Belikov,
Russian Institute of Directors, Direktör

Kahve Arası 11:30 – 11:45

Konuk Konuşmacı: Stephen Ryan, McDermott, Will & Emery, "Enron'da Ne Oldu?" 11:45 – 12:30

Öğle Yemeği 12:30 – 13:15

Panel: "Strateji Hissedarlar İçin Neden Önemli?" 13:15 – 14:15
Oturum şirket yönetiminden beklentiler konusunda hissedarların görüşlerini ortaya koyarken, panelde hissedar hareketliliğinin artan etkisi ele alınacak.

Moderatör: Kaya Gönençer,
A.F.G.E Yönetim Kurulu Üyesi

Afa Boran, SHUAA Capital Fund Manager

Michael Castello Vogt,
Risk Metrics Senior Associate & Manager

Av. Hande Bengisu, Sakmar Hukuk Bürosu

Teodorina Lessidrenska, GRI Associate Consultant

Ayça Sandıkçıoğlu,
SPK Ortaklıklar Finansmanı Dairesi Uzmanı

Kahve Arası 14:15 – 14:30

Mehmet Sami

Mervyn E.King

Martine Charbonnier

Prof. Yankı Yazgan

David Pirt - Watson

Igor Belikov

Nikos Avlonas

Stephen Ryan

Koray Öztürkler

Micheal Castello-Voght

Hande Bengisu

Kaya Gönençer

Ayça Sandıkçoğlu

Cüneyt Sezgin

Tamer Saka

Teodarina Lessidrenska

Ahmet Cenk Göksan

Holy Gregory

Hüsnü Dinçsoy

Ebru Yardımcı

Philip Jay Schwarz

Arzu Gülkan Geerding

Handan Saygın

Hurşit Zorlu

Yüksel Çomak

Afa Boran

Alper Uğural

14:30 – 14:45 **Konuk Konuşmacı:** Ebru Yardımcı,
KPMG Türkiye İç Denetim ve Finansal Risk Yönetimi Bölüm Başkanı, Ortak "Risk ve kontrol sistemlerinin evrimi araştırması"

14:45 – 16:15 **PANEL: "Risk Yönetiminin Strateji Oluşturmadaki Rolü"**
Ekonominin hassas dengeleri riski yönetmeyi zorunlu hale getiriyor. Mevzuat değişiklikleri ve en yeni uygulamalar bu oturumda tartışılacak.

Moderatör: Dr. Tamer Saka,
TKYD Yönetim Kurulu Üyesi

Dr. Güneyt Sezgin,
Risk Yöneticileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Hüsnü Dinçsoy,
PricewaterhouseCoopers Türkiye, Ortak

Alper Uğural,
Doğuş Holding Risk Yönetim Bölümü Başkanı

Yüksel Çomak,
Komtaş Bilgi Yönetimi AŞ Yönetim Kurulu Başkanı

Arzu Gülkan Geerding,
Aon Risk Services Genel Müdürü

Philip Jay Schwarz,
AIG Türkiye Genel Müdürü

16:15 – 16:30 Kahve Arası

16:30 – 17:30 **PANEL: "Yatırımcı İlişkilerinin Artan Önemi"**
Yatırımcı ilişkilerinin sorumlulukları hukuki düzenlemeler ve değişen hissedar beklentileriyle giderek artıyor. Bu seansta en iyi uygulamalar ele alınacak.

Moderator: Mehmet Sami,
TKYD Yönetim Kurulu Üyesi

Koray Öztürkler,
Turkcell Yatırımcı İlişkileri Direktörü

Handan Saygın,
Garanti Bankası Kurumsal Strateji, İş Geliştirme ve Yatırımcı İlişkileri Müdürü

A. Cenk Göksan,
Akbank Yatırımcı İlişkileri Bölüm Başkanı

Hurşit Zorlu,
Anadolu Efes Grup Mali İşler Direktörü

17:30 – 17:45 **Değerlendirme:** Mervyn E. King,
Global Reporting Initiative Yönetim Kurulu Başkanı

17:45 – 19:00 Kokteyl

Ana Sponsor: TURKCELL

Sponsorlar: A.F.G.E, AIG Türkiye, AKBANK, AON, BRITISH COUNCIL, Garanti, GOLDAS, KOMTAŞ, KPMG, NYSE

Hizmet Sponsorları: kuzgüncük, patika, terminal

Basın Sponsorları: Milliyet, AKSAM, PARA, PLATIN

Resmi Ulaşım Sponsoru: Türkiye Hava Yolları

Kayıt ve detaylı bilgi için: www.tkyd.org / 0212 347 62 73

Katılım ücreti: 200 YTL TKYD üyeleri için: 100 YTL

Afa Boran, SHUAA Capital Fund Manager

Institutional Investor ve Greenwich gibi kuruluşlar tarafından birçok defa yılın yatırım uzmanı seçilen Afa Boran, Shuaa Capital'de hedge fon yöneticisi olarak görev yapmaktadır. 2006'dan beri Shuaa Capital'de görev yapan Boran'ın toplam 15 yıla yakın yatırım tecribesi bulunmaktadır.

Ayça Sandıkçıoğlu, SPK Ortaklar Finansman Dairesi Uzmanı

2001 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirmiş, aynı zamanda Ortadoğu Teknik Üniversitesi İktisat Bölümü'nde "Uluslararası İktisat" konulu yan dal programını tamamlamıştır. 2001-2002 yıllarında Arthur Andersen'da denetçi yardımcısı olarak görev almıştır. 2003 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'nda uzman yardımcısı olarak göreve başlayan Sandkçıoğlu aynı zamanda SPK Kurumsal Yönetim Çalışma Grubu'nun da üyesidir. Eşleştirme projesi kapsamında, Avrupa Birliği'nin kamuyu aydınlatmaya ilişkin düzenlemelerinin Türk mevzuatına işlenmesi amacıyla oluşturulan çalışma grubunda görev almıştır.

Alper Uğural, Doğuş Holding Risk Yönetim Bölüm Müdürü

İş hayatına Demirbank Hazine Bölümü'nde risk analisti olarak başlamıştır. Kariyerine, 2001 – 2004 seneleri arasında sırasıyla Arthur Andersen ve Ernst & Young'da risk yönetim danışmanlığı alanında devam etmiştir. Bu dönemde Türkiye'nin önde gelen finansal kuruluşlarına iş süreçleri ve teknoloji alanında risk danışmanlığı hizmeti vermiş olan Alper Uğural, 2004 yılında Sabancı Holding'e geçerek reel sektörde kurumsal risk yönetimi alanına yönelmiştir.

Arzu Gülkan Geerding, AON Risk Services Türkiye Genel Müdürü

Boğaziçi Üniversitesi İş İdaresi Bölümünden mezun olan Arzu Balkan, he College of Insurance – New York 'da Master'ını tamamladı. 1993 yılında AON'a giren Balkan, 2007 yılı içinde Aon Risk Services Genel Müdürü ve AON EMEA (Avrupa, Ortadoğu, Afrika) Direktörü olarak görevlendirilmiştir.

Cenk Göksan, Akbank, Yatırımcı İlişkileri Bölüm Başkanı

1995 yılında Yatırımcı İlişkileri Bölümü Müdürü olarak Akbank'ta göreve başlayan Cenk Göksan, Kasım 2006 tarihinde Yatırımcı İlişkileri Bölüm Başkanı olarak atanmıştır. Cenk Göksan, Akbank'a katılmadan önce Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'de Yönetici ve Londra'daki Carnegie International Inc.'de Yatırım Analisti olarak görev yapmıştır. Boğaziçi Üniversitesi siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler mezunu olan Cenk Göksan, yüksek lisans derecesini uluslararası ilişkiler ve iktisat dalında ABD'de Johns Hopkins Üniversitesi'nden almıştır.

Dr. Cüneyt Sezgin, Risk Yöneticileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Risk Yöneticileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı ve Garanti Bankası Risk Yönetimi ve İç Denetimden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi'dir. 1999 yılından bu yana risk yönetimi ve denetim alanlarında üst düzey yönetici olarak çalışan Dr. Sezgin, halen Garanti Bankası'nda yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmakta, Doğuş Grubu'nun çeşitli kuruluşlarında Denetimden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev almaktadır. Cüneyt Sezgin Global Association of Risk Professionals Türkiye Bölge Yöneticisi, Risk Yöneticileri Derneği Başkanı, TİDE Danışma Kurulu Üyesi olup çeşitli üniversitelerde lisansüstü düzeyde risk yönetimi dersi vermektedir.

David Pitt-Watson, Hermes Equity Ownership Services Yönetim Kurulu Başkanı

Hermes Equity Ownership Services'taki Yönetim Kurulu Başkanlığı görevinin yanı sıra Oxford Analytica'nın bağımsız yönetim kurulu üyesidir. Kasım 2006 tarihinde Harvard Üniversitesi tarafından "Yeni Kapitalistler" adlı kitabı yayımlanmıştır. Farklı kuruluşlarda yönetim kurulu üyesi olarak 17 yıllık bir tecrübeye sahiptir.

Ebru Yardımcı, KPMG Denetim ve Risk Yönetimi Bölüm Başkanı ve Ortağı

Ebru Yardımcı, KPMG Türkiye Ortak. Raporlama ve muhasebe tecrübesinin yanı sıra üretim, ticaret ve finansal sektörlerdeki şirketlerin iç kontrol sistemlerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve SOX konularında deneyim sahibidir. KPMG'oe finansal risk yönetimini ve iç denetim hizmetlerini yönetmekte olan Yardımcı, aynı zamanda KPMG Türkiye'nin İnsan Kaynakları yönetiminden sorumludur.

Handan Saygın, Garanti Bankası, Kurumsal Strateji, İş Geliştirme ve Yatırımcı İlişkileri Müdürü

Bankacılık kariyerine Citizens Financial Group'ta başlamıştır. Lisans derecesini İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi ve MBA derecesini ise Bryant College'den almıştır. 1969 İstanbul doğumlu Saygın, Türkiye ve ABD'de M&A, private equity alanlarında projeler yürütmüştür.

Av. Hande Bengisu, Sakmar Hukuk Bürosu

Kurumsal hukuk ve yatırım hukuku konusunda uzman olan Bengisu, New York, New Jersey ve İstanbul Barolarına kayıtlıdır. Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde doktora yapmaktadır.

Holly Gregory, Weil, Gotshal & Manges Partner

Özellikle üst düzey yöneticilere ve yönetim kurulu üyelerine 'kurumsal yönetim' konularında danışmanlık hizmeti sağlayan Holly Gregory OECD Kurumsal Yönetim İlkelerinin hazırlanmasında da kritik bir rol üstlenmiştir. Weil, Gotshal & Manges'te avukat olarak çalışan Gregory, "Expert Guides to the World's Leading Lawyers" tarafından 2006 yılında kurumsal yönetim alanındaki en iyi 25 avukattan biri olarak gösterilmiştir.

Hurşit Zorlu, Anadolu Efes Grup Mali İşler Direktörü

Sayın Zorlu, Efes İçecek Grubu'ndaki kariyerine 1984 yılında Pazarlama Uzmanı olarak başlamıştır. 1988-2000 yılları arasında Pazarlama Müdür Yardımcılığı, Proje Geliştirme Müdür Yardımcılığı, Proje Geliştirme Müdürlüğü, İş Geliştirme ve Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü görevlerinde bulunmuştur. Kasım 2000 tarihinde Anadolu Efes Mali İşler ve Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğüne atanmıştır. Sayın Zorlu, İstanbul Üniversitesi'nden ekonomi üzerine lisans diplomasına sahiptir.

Hüsnü Dinçsoy, PricewaterhouseCoopers Türkiye Ortağı

1988 yılında PwC İstanbul Ofisi denetim bölümüne katılmıştır. 1990 yılında PwC Frankfurt Ofisine transfer olan Dinçsoy, burada denetim, şirket birleşmeleri ve şirket değerlemeleri konularında 4 yıl boyunca Alman müşterilerine hizmet vermiş ve bu konularda uzmanlaşmıştır. Daha sonra PwC İstanbul ofisine geri dönen Dinçsoy bu tarihten sonra Türkiye'de gerçekleşen önemli şirket birleşmeleri ve satın alma işlemlerinde danışmanlık yapmıştır. Son yıllarda yönettiği önemli projeler arasında Türk Telekom, Tüpraş, Erdemir gibi özelleştirme projeleri ve Garanti Bankası, Finansbank, Denizbank, Fortisbank, Şekerbank gibi banka projeleri yer almaktadır.

Igor Belikov, Russian Institute of Directors, Direktör

Igor Belikov, halka açık Rus şirketleri tarafından 2001'de kurulmuş olan Russian Institute of Directors (RID)'ın yöneticisidir. Rusya'da kurumsal yönetimin geliştirilmesi ihtiyacına yönelik olarak kurulmuş olan enstitü, aynı zamanda Rusya'daki profesyonel standartların ve etik değerlerin promote edilmesine yönelik olarak faaliyet göstermektedir.

Kaya Gönençer, A.F.G.E Yönetim Kurulu Üyesi

Almanya doğumlu olan Avukat Kaya Gönençer Berlin ve Paris Barolarına kayıtlı olup Almanya ve Fransa'da yürüttüğü uluslararası şirketler hukuku alanındaki çalışmalarını Türkiye'de de Yarsuvat Hukuk Bürosu ile yürütmektedir. Fransız Kurumsal Yönetim Derneği genel sekreter eski yardımcısı olan Gönençer, derneğin yönetim kurulu üyeliğini yürütmektedir.

Koray Öztürkler, Turkcell Yatırımcı İlişkileri Bölüm Başkanı

1994-1998 yılları arasında Yapı Kredi'de program direktörü olarak görev yapan Koray Öztürkler,1998 yılında Turkcell'e Uluslararası İş Geliştirme Direktörü olarak katıldı. 1 Ocak 2002 yılından bu yana Yatırımcı İlişkileri Bölüm Başkanlığı görevini sürdürmektedir. MBA derecesiniABD'de Mercer Üniversitesi'nde tamamlamıştır.

Martine Charbonnier, NYSE Euronext Director

Martine Charbonnier'nin sorumluluk alanı borsa işlemleri temelinde yeni şirketlerin borsaya kote olması ve hâlihazırda borsada işlem gören şirketlere hizmet verilmesini kapsamaktadır. Finansal analiz ve halka açık şirketlerin yönetimiyle ilgili derin tecrübeye sahiptir. Birçok finans endüstrisi temsilcisi ile (yatırım bankaları, hukuk firmaları, hazine vs.) birlikte çalışmalar gerçekleştirmiştir. Martine Charbonnier, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için hazırlanan "Alternext" pazarının kurulmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Dijon Üniversitesi'nden mezun olan Charbonnier birçok şirketin yönetim kurulunda yer almaktadır.

Mehmet Sami, Ata Yatırım Yönetim Kurulu Üyesi

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Yönetim Kurulu Üyesi olan Mehmet Sami Ata Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin kurumsal finansman, finansal ortaklık, danışmanlık hizmetleri ile yabancı işlemler ve araştırma departmanlarını 1994'te kurduktan sonra ilgili birimlerden sorumlu yönetim kurulu üyesi olmuştur. Kendisi Avrupa Risk Sermayesi Derneği'ne ve Türk – Amerikan İş Konseyi'ne üyedir. Türk – Japon İş Konseyi'nde yönetim kurulu üyeliği yapmaktadır.

Mervyn E. King, GRI Yönetim Kurulu Başkanı

Kurumsal yönetim konusunun gurularından biri haline gelmiştir. Kendisi Güney Afrika Yüksek Mahkemesi Baş Danışmanı ve eski yargıcıdır. Johannesburg, Londra ve Lüxemburg Borsası'nda yer alan birçok kuruluşun direktörlüğünü yapmış ve Yönetim Kurullarında görev almıştır. "King Committee on Corporate Governance Başkanlığı", Advertising Standards Authority Başkanlığı, Securities Regulation Panel üyeliği görevlerini yürütmektedir.

Michael Castello Vogt, Risk Metrics Senior Associate &Manager

Risk Metrics'in Türkiye Derecelendirme çalışmalarının gelişmesine öncülük eden Michael Castello Vogt, ayrıca ISS Corporate Services Avrupa Yönetim Gösterge Servisi için derecelendirme raporları geliştirmek, müşteriler için özel analizler yapmak, destek ve araştırma hizmetleri sağlamaktan sorumlu bulunuyor.

Nikos Avlonas, CSE Genel Müdürü

Kurumsal sosyal sorumluluk alanında oldukça etkin bir isim olan Avlonas bu konuyla ilgili eğitimler de vermektedir. Genel Müdürlüğünü yaptığı ve uluslararası alanda faaliyetlerde bulunan Center for Sustainability and Excellence (CSE) özellikle sürdürülebilirlik konuları üzerine yoğunlaşmaktadır.

Philip Jay Schwarz , AIG Türkiye Genel Müdürü

1988 yılından bu yana AIG bünyesinde çalışmalarını yürüten Philip Jay Schwarz 2001 yılının Ekim ayından bu yana AIG Türkiye'de Genel Müdür olarak görev yapmaktadır. CHUBB Sigorta Grubu'nda 1971-1988 arasında 17 yıl boyunca çalışmış olan Philip Jal Schwarz, Fransızca, Almanca ve Farsça bilmektedir.

Stephen M. Ryan, Mc Dermott Will & Emery Partner

Mc Dermott Will & Emery adlı hukuk bürosunda devlet stratejileri uygulama bölümü başkanı olarak görevini sürdürmektedir. Amerikan hükümetinin birçok kademesinde görev yapmış olan Ryan, ünlü Enron davasını konusunda bir uzmandır ve konferansta bu konuda bir sunum yapacaktır.

Dr. Tamer Saka, Sabancı Holding Risk Yönetim Direktörü

TKYD Yönetim Kurulu üyesi ve Sabancı Holding Risk Yönetim Direktörü'dür. İstanbul Üniversitesi'nden doktora derecesine sahip olan Tamer Saka, Türkiye İç Denetim Enstitüsü ve Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği üyesidir.

Teodorina Lessidrenska, Global Reporting Initiative Danışmanı

Global Reporting Initiative'de danışman olarak görev yapan Lessidrenska ana dili olan Bulgarca yanı sıra çok iyi derecede İngilizce ve Rusça konuşmaktadır ve Balkan dillerinin birçoğunda iletişim kurabilmektedir. Sofya Kimya Teknolojileri Yüksek Enstitüsü'nden doktorluk derecesi bulunan Lessindrenska doktora sonrası araştırmasını Amerikadaki Clark Üniversitesi'nde "finansal olmayan raporlama" üzerine yürütmektedir.

Yüksel Çomak, Komtaş Bilgi Yönetimi Yönetim Kurulu Başkanı

Boğaziçi Üniveritesi Makina Mühendisliği Bölümü mezunu olan Çomak, Yeditepe Üniversitesi'nden MBA derecesine sahiptir. İyi yönetişim, risk yönetimi, mali yönetim,bilgisayar destekli denetim, sürekli gözetim sistemi, bankacılık ve aracı kurumlar raporlama, iç denetim sistemi, suistimal ('Fraud') önleme, kriminal suç analizi, kimlik tespiti, IT denetim konularında faaliyet gösteren KOMTAŞ Bilgi Yönetimi Sistemleri Yönetim Kurulu Başkanı'dır.

Prof. Dr. Yankı Yazgan

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak yer alan Yazgan, aynı zamanda Yale Üniversitesi 'Child Study Center'da görev almaktadır. Çocuk-genç ve aile psikiyatrisi alanlarında serbest uzman hekimlik de yapan Yazgan birikimlerini karar alıcı kişi ve gruplara danışmanlık yapmak adına kullanmaktadır. Birçok konuda araştırma ve yayını bulunan Yazgan özellikle beyin gelişimi ve çevre-genler arasındaki iletişim gibi konular üzerinde araştırmalar yapmaktadır.

Konferansımıza sağladıkları değerli desteklerden dolayı

Ana Sponsor

TURKCELL

Sponsorlar

A.F.G.E
AIG TÜRKİYE
AKBANK
AON
BRITISH COUNCIL
Garanti
GOLDAS
KOMTAŞ
KPMG
NYSE

Basın Sponsorları

Milliyet
AKSAM
PARA
PLATiN

Hizmet Sponsorları

PUBLIC RELATIONS kuzguncuk
patika yapım
terminal İLETİŞİM HİZMETLERİ

Resmi Ulaşım Sponsoru

TURKISH AIRLINES TÜRK HAVA YOLLARI

kurumlarına teşekkürlerimizi sunarız.

JAAP WINTER YILSONU TOPLANTIMIZIN KONUĞU OLDU

TKYD'nin her yıl düzenlediği yılsonu üye toplantılarının 2007 yılı konuğu Jaap Winter oldu. Kurumsal Yönetim konusunda Avrupa Birliği'nde referans çalışmalardan biri olarak kabul edilen" Winter Report" Hazırlayıcı Grup Başkanı olan Winter, konuşmasında sahiplik, hissedar hakları, yönetim kurulu yapıları konuları üzerinde durarak farklı ülkelerden örnekler sundu.

Avrupa Komisyonu bünyesinde oluşturulan Yüksek Düzey Şirketler Hukuku Uzmanları Grubu Başkanı, Hollanda Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi ve Winter Grup Hazırlayıcı Grup Başkanı Jaap Winter, TKYD'nin yılsonu toplantısına konuşmacı olarak katıldı. 13 Aralık 2007 Perşembe günü Yapı Kredi Bankası Toplantı Salonu'nda yapılan toplantıya 100'e yakın TKYD Üyesi katıldı. Açılış konuşmasında Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Yönetim Kurulu Başkanı ve Yapı Kredi CEO'su olarak geceye ev sahipliği yapan Tayfun Bayazıt Derneğin 2008 yılı projeleri hakkında bilgi sundu. Winter'ın sunumunun ardından Doluca'nın sponsorluğunda gerçekleşen kokteyl ile gece sona erdi.

Winter Raporu Hakkında

Winter Grubu, 2001 yılı Eylül ayında AB'de Şirketler Hukuku konusunda modern bir düzenleme çerçevesi için önerilerde bulunmak üzere oluşturuldu. Ocak 2002'deki ilk raporunda Devralma Direktifi'ne ilişkin konuları irdeleyen Winter Grubu'na, daha sonra Komisyon tarafından belli başlı kurumsal yönetim konularına ilişkin olarak bir çalışma yapma görevi verildi. Grubun raporu "Final Report of the High Level Group of Company Law Experts on a Modern Regulatory Framework for Company Law in Europe" veya diğer adıyla Final Report of the Winter Group Kasım 2002'de Komisyona sunuldu. AB'de kısa, orta ve daha uzun vadeli öncelikleri belirleyen Raporda, Komisyona bir Şirketler Hukuku Aksiyon Planı oluşturulması tavsiye edildi. Hollanda Hukuk Firması De Brauw Blackstone Westbroek'un ortağı olan Winter, aynı zamanda Amsterdam Üniversitesi'nde uluslararası şirketler hukuku profesörü ve New York'taki Columbia Hukuk Fakültesi'nde misafir profesör olarak ders vermektedir.

Jaap Winter Sunumundan Notlar

Kurumsal Yönetimin en önemli alt başlıklarından olan 'Sahiplik', 'Hissedar Hakları', 'Düzenlemeler & Uygulamalar' ve 'Yönetim Kurulu Yapıları' gibi belli başlı konulara dünya genelinde bakıldığında birçok farklılık göze çarpmaktadır. Örneğin, 'sahiplik' kavramı Amerika, İngiltere ve Hollanda gibi ülkelerde farklı kişi ve kurumlar arasında dağılmış durumdayken dünyanın geri kalanında daha dar bir zümrenin sahipliği elinde bulundurduğu görülmektedir. 'Düzenlemeler ve uygulamalar' açısından ise Amerika'da uyulması gereken zorunlu kurallar mevcutken, Avrupa'da Amerika'daki kadar bağlayıcı yasaların olmadığı dikkat çekmektedir. Tabii ki, bu örnekleri çoğaltmak mümkündür; yalnız, burada farkların ortaya çıkmasına neden olan kültür, sosyal ilişkiler, finansal yapılar ve politika gibi unsurların da altı çizilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, Amerika örneğine daha dikkatli bakılacak olursa, diyebiliriz ki Amerika'nın sahip olduğu yapı (finansal, kültürel, politik ve sosyal) Sarbanes Oxley'in (SOX) ortaya çıkmasını bir anlamda tetiklemiştir. SOX açısından en önemli unsur pazarda bulunan bilginin bütünlüğüdür. Bunun için ihtiyaç duyulan ise denetim süreçleri ve iç kontroldür ki kurulan mekanizma açısından uyulması zorunlu kurallar ve uygulamalar bu ihtiyaçların yerine getirilmesi için atılmış adımlardır. Biraz önce de değinildiği üzere Amerika'dan farklılık gösteren sistem olarak Avrupa Birliği'nin uygulamaları gösterilebilir; kaldı ki Türkiye'nin birliğe aday olması konuyu Türkiye açısından daha cazip bir hale getirmektedir. Özellikle Amerika'da yaşanan skandallardan sonra Avrupa Birliğinin konuya verdiği önem oldukça artmıştır. Hep konuşulan Amerika'daki Enron örneğinden farklı olarak Avrupa'da "Parmalat" adlı şirketin yaşadıkları, en büyük skandallardan biri olmuştur. Bu olayı daha ilginç kılan ise şirketin yönetim kadrosu tarafından değil, kontrolü elinde bulunduran hissedarlar tarafından sömürülmüş olmasıdır. Buradan hareketle Avrupa'daki uygulamalar arasında şunlar sayılabilir: ulusal en iyi uygulama örneklerinin sunulması, "uy ya da açıkla" prensibinin varolması, hissedarlar tarafından özel uygulamalara istinaden talepler gelmesi ve hesap verebilirlik konusuna daha fazla önem verilmesi. Ayrıca, prensiplerin temel aldığı konuların yönetim kurulu yapısına odaklanması da Avrupa örneğini farklılaştıran unsurlardan bir diğeridir. Kurumsal yönetim hakkındaki kamuoyu bildirimleri ise bir rejim şeklinde tüm Avrupa'da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

Avrupa uygulaması hakkında akla takılabilecek noktalar yok değildir. Örneğin "uy ya da açıkla" prensibi tamamen deneysel bir yaklaşımdır ve mantıklı gelse de başarı getireceğine dair henüz bir garanti/kanıt yoktur. Test edilmiş bir altyapının elimizde bulunmaması en büyük sorunlardan biridir; keza, hissedar kontrolünün sağlanacak olması da tamamen farz edilmektedir.

Hissedarlar konusunda ilgi çekici bir nokta olarak 'activist shareholder' konusunun altını çizebiliriz. Pozitif yönde aktifliğe sahip olan hissedarlar, yöneticileri kontrol eder; ancak, hissedarın kısa dönemli kazanç gibi bir motive sahip olması ortaya çıkacak sonuçları etkileyecek bir durumdur. Uzun dönemli hissedarlara bakıldığında genel itibariyle bu kişilerin daha pasif oldukları görülmektedir. Hissedarın etkinliğinden/aktifliğinden bahsedince atlanmaması gereken bir diğer nokta ise manipülatif hareketlerdir ki bunun en güzel örneği boş oy kullanılmasıdır.

Sonuç itibariyle Avrupa Birliği modeli uygulamaları işe yarıyor mu? Bunu halihazırda tartışılan konuların açıklığa kavuşmasıyla görebileceğiz. Nedir bu konular?

-Prensiplerin altyapıları
-Hissedarların kontrol edilmesi ve azınlık hakları
-Hissedarların oy kullanabilmesini sağlayan altyapı
-Hissedarların manipülasyon amaçlı oy kullanması
-Yönetim Kurullarının işleyişi ve bağımsız üyeler

TKYD Faaliyetlerini Birlikte Planlamaya Ne Dersiniz?

TKYD olarak kendimizi şanslı saydığımız konulardan biri de çalışmalara aktif katılımda bulunan üye sayımızın oldukça yüksek olması. Bugüne dek Anadolu illerinde düzenlediğimiz toplantılara konuşmacı olarak katılan üyelerimizin yanı sıra, hazırlanan yayınlara sağlanan içerik desteği, araştırma formlarının yüksek dönüş oranları, çalışma gruplarına yönelik aktif katılımlar TKYD'yi daha güçlü kıldı.

Dernek Yönetim Kurulu gündemine alınması talep edilen konuların çalışma gruplarında oluşturulması ve hazır bir öneri paketi olarak gündeme girmesi toplantıların verimini artırma yönünde şüphesiz ilkelere uygun etkili bir uygulama. Derneğin ihtiyaçlarına yönelik olarak gündem doğrultusunda oluşturulan çalışma gruplarımızı sizlere tanıtarak, katılımlarınızı sağlamak istedik. Burada belirtilen bilgilerin ötesine geçen sorularınızı çalışma grubu liderlerine yöneltebileceğiniz gibi dernek ofisini arayarak cevap bulabilirsiniz.

Sermaye Piyasaları Grubu

Düzenleyici kuruluşlar ile ilişkilerin güçlendirilmesi ve Kurumsal Yönetim düzenlemeleri konusunda etkin bir rol oynayarak görüşler oluşturmak, mevcut sorunları aktarmak amacıyla faaliyet göstermektedir.

Çalışma grubu geride kalan dönemde "Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Olan Anonim Ortaklıkların Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ Taslağı" ve "Sermaye Piyasalarında Derecelendirme Faaliyet ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Tebliği" konularında toplantılar düzenleyerek görüş oluşturmuş ve Sermaye Piyasası Kurulu'na iletmiştir.

Liderliğini TKYD Yönetim Kurulu Üyesi Av. Itır Sevim Çiftçi'nin yürüttüğü çalışma grubunda üyelerimiz Tan Egeli, Haluk Özdemir, Nalan Erkarakaş, Metin Yüksel, İrem Çalışkan, Fikret Sebilcioğlu, Metin Reyna, Adil Salepçioğlu, Murat Doğu, Gökhan Eraksoy, Hakkı Gedik, İdil Bora ve Sanlı Baş yer almakta.

Ürün Geliştirme ve İşbirlikleri Grubu

TKYD'nin mevcut proje ve tanıtım faaliyetlerine yeni açılımlar getirmek, projeler ve işbirlikleri geliştirerek derneğin misyonuna hizmet vermek üzere faaliyet göstermektedir. Liderliği Yüksel Çomak'ın yaptığı grupta Salim Kadıbeşegil, Müge Yalçın, Tunç Çelik, Onur Tekinturhan, Sühan Seçkin ve Selda Eke görev almaktadır.

Çalışma grubu 15 Ocak konferans projesinin hazırlanmasında, internet sitesi revizyonu ve kurumsal üyelik düzenlemesinin yürürlüğe alınmasında etkin rol almıştır.

İçerik Geliştirme Grubu

TKYD'nin misyonu gereği ana hedeflerinden biri konu ile ilgili içeriğin derinleştirilmesidir. Strateji toplantılarında belirlenen ana hedeflerden biri olarak içeriğin geliştirilmesi amacıyla yürütülecek çalışmalar konusunda öneri ve projeler hazırlayan çalışma grubunun gelecek dönemde ele almayı planladığı öncelikli konular arasında ihtisas programları, Kurumsal Yönetim Ödülleri projesi ve kılavuz yayınlar bulunmaktadır.

Cem Uşaklı, Yalçın Nak, Haluk Alacaklıoğlu, Fikret Sebilcioğlu, Mustafa Çağan, Dr. Esra Largo ve Dr. Burak Koçer bu grupta yer almaktadır.

Uzmanlar Forumu

Üyelerimizin bilgi ve tecrübelerini paylaşmalarına olanak tanıma amaçlı bir platform oluşturmak amacıyla hayata geçirilen TKYD Uzmanlar Forumu belirlenen konu başlıkları altında düzenlenen toplantılar ile bu amaca yönelik çalışmaları gerçekleştirmektedir. Yatırımcı ilişkileri uzmanlarının yoğun katılım gösterdiği toplantılarda kurumsal yönetime dair düzenleme ve uygulamalar tartışılarak ortak çözümler üretilmektedir. Gündem doğrultusunda uzman konuşmacıların daveti ile düzenlenen toplantılarda gündem katılımcıların aktardıkları beklentiler dikkate alınarak oluşturulmaktadır. Uzmanlar Forumu üye sayısı bugün itibarı ile 80'e ulaşmıştır, yeni yılda internet ortamında görüş paylaşılması planlanmaktadır.

İMKB Halka Açıklık Oranında Vergi İndirimi Gündeme Taşıyor

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Başkanı Hüseyin Erkan halka açıklık oranlarına bağlı olarak bir vergi indiriminin gündeme getirilmesini düşündüklerini bildirdi. 5. Uluslararası Finans Zirvesi'ndeki ''İstanbul'un rekabetçi avantajları ve beklentiler" konulu oturumda konuşan Erkan, tutarlı ve adil vergi rejimi gerektiğini söyledi. Erkan, ''Ülkemizde bu konuda adımlar atıldı ama daha çalışmalar gerekli" dedi. Dünya borsaları içinde son 10 yılda gelişmekte olan ülkelerin piyasa değerlerinde artış olduğunu, yüzde 9'larda olan pazar payının yüzde 20'ye yükseldiğine dikkat çeken Erkan, Türkiye'nin piyasa değeri açısından dünya borsaları içinde 26. sırada, gelişmekte olan piyasalarda ise 13. sırada olduğunu belirtti.

Derecelendirme Uzmanları Tek Çatı Altında

Derecelendirme alanında mesleki ve teknik örgütlemeyi gerçekleştirmek üzere İstanbul'da "Derecelendirme Uzmanları Derneği" kuruldu. Kısa adı DUDE olan Derneğin Başkanlığını Bağımsız Denetim ve Sermaye Piyasaları konularında tecrübe sahibi olan Tahir ÇINAR ve Genel Sekreterliği'ni de Ali Türker Pirtini üstlendi. Derneğin kurucu üyeleri ise, Tahir ÇINAR (Başkan), Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Başkan Yrd.), Cemal ÖZTÜRK (Başkan Yrd.), Atilla ZAİMOĞLU (Genel Sayman), Ali Türker PİRTİNİ (Genel Sekreter), Dr. Yaşar KABATAŞ, İbrahim Levent PAPAKER, Cenk YEŞİLBAĞ ve Yılmaz DURSUN oldu.

Derecelendirme Uzmanları Derneği Başkanı Tahir ÇINAR, derneğin kuruluş amacının derecelendirme konusunun ve derecelendirme uzmanlığı'nın Türkiye'de tüm disiplinlerce bir meslek olarak kabul görmesi, geliştirilmesi için bu konulara yönelik olarak geniş çaplı çalışmaların yapılmasına öncülük yapmak olduğunu belirtti.

Kurumsal Film Festivali İçin Başvurular Başladı

Senaryosu, yapımcılığı, yönetmenliği, oyunculuğu ile her aşamasında çalışanların yer aldığı "Corporate Film Fest (Kurumsal Film Festivali)" için başvurular başladı. 2008 yılında üçüncü kez düzenlenecek festivalin teması "Kurumları En İyi Çalışanları Anlatır" oldu. Festival programı bu yıl atölyeler ve söyleşilerle de zenginleştirildi. Bilgi için: www.corporatefilmfest.com

Halk Bankası'na "En iyi Halka Arz" Ödülü

İsveç'li yatırım şirketi East Capital şirketi tarafından her yıl verilen "En İyi Halka Arz" ödülünü, Halk Bankası aldı. Halk Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın, İsveç'in başkenti Stockholm'de düzenlenen törende yaptığı konuşmada, East Capital 2007 yılı "En İyi Halka Arz" ödülünü almaktan büyük mutluluk duyduğunu belirterek, Türkiye ekonomisinin dinamik ve güçlü yapısı ile yatırımcılar için oldukça cazip bir pazar olduğunu söyledi. Halkbank'ın Türk ekonomisinin önemli aktörlerinden biri olarak yatırımcılara önemli fırsatlar sunduğunu söyleyen Genel Müdür Hüseyin Aydın, "Bankamızın halka arzı, Türk sermaye piyasalarının en büyük halka arzıdır. Bu ödül, Halkbank'ın başarısını teyit etmekle kalmayıp, son yıllarda istikrarlı büyümeyi yakalayan ve büyük bir dönüşüme imza atan Türkiye ekonomisine duyulan güveni de gözler önüne seriyor'' dedi. Aydın, bankanın aktif büyüklük açısından Türkiye'nin 7. bankası olduğunu ve 6 milyondan fazla müşterisine hizmet verdiğini kaydetti.

CMA Programı Başlıyor

cma turk | certified management accountants
GET CERTIFIED

CMA Programı
23 Şubat 2008 Tarihinde Başlıyor
Stratejik Finansal Yönetim ve Yönetim Muhasebesi alanında profesyonel birikiminizi uluslararası alanda belgeleyen ve IMA International™ tarafından verilen CMA (Certified Management Accountant) sertifikası hazırlık programı, 23 Şubat 2008 Cumartesi günü İstanbul'da başlayacaktır.

Şubat 2008 CMA Programı'nda Anadolu Yakası 10, Avrupa Yakası 6 olmak üzere 16 kişilik kontenjan bulunmaktadır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Meclis Genel Kurul Gündemine Alındı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu 1535 maddelik Türk Ticaret Kanunu Tasarısını kabul ederek Genel Kurul gündemine sundu. Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerin ardından gündeme sunulan Kanun Tasarısının 1 Ocak 1957 tarihinden beri yürürlükte olan 6762 sayılı "Türk Ticaret Kanunu"nun yerini alması bekleniyor.

Hazırlayıcı Komisyonun Başkanı Prof. Dr. Ünal Tekinalp'ın TKYD Üyeleri için derlediği, Tasarı'nın kurumsal yönetim alanında getireceği değişiklikleri içeren makalesini www.tkyd.org adresinden inceleyebilirsiniz.

SEC Hissedar Hakları Tartışmaya Açıldı

Önde gelen Amerikalı ve Uluslararası toplam sekiz fon yapıcının, hissedarların yönetici adayı belirlerken başvurdukları kurum olarak oy verme (Corporate ballot) hakkının geri alınmasına ilişkin görüşlerinin aksini savunuyor. Kurumsal Yatırımcılar Konseyi (Council of Institutional Investors) tarafından da destek gören fonlar, SEC Yönetim Kurulu Başkanı Christopher Cox'a konuyla ilgili bir mektup ilettiler. Konuyla ilgili yaptığı açıklamada CALPERS (California Public Employees' Retirement System) Başkanı Fred Buenrostro "Bizim bir araya gelmemiz oldukça yanlış bulduğumuz bir kararın altını çizmek amacı taşımaktadır." dedi.

Pazardaki 'belirsizliğe' işaret eden Christopher Cox SEC'nin yakında bu konu üzerine eğileceğini belirtirken Amerika'da bulunan yabancı yatırımcılarla, yabancı şirketlere yatırım yapan Amerikalılar arasında gerilim artıyor.

SEC, Yönetici Ücretlerinin Kamuya Açıklanması Kurallarına Uyumu Denetliyor

Düzenleyiciler ve borsaların şirketlerin kurumsal yönetimlerini iyileştirmeye yönelik kural ve uygulamalarını her gün biraz daha geliştirme çabasında oldukları gözleniyor. Başkanının bir bağımsız yönetim kurulu üyesi olduğu bir kurumsal yönetim komitesi oluşturmak veya yönetim kurulu üyelerinin, üst düzey yöneticilere ödenen ücret ve ödülleri kamuya açıklamak gibi iyi kurumsal yönetim uygulamalarını benimseyen şirketlerin de bunu uyum raporlarında hissedarlarıyla paylaşmaları isteniyor.

Geçen yıl Kasım ve Aralık aylarında yönetici ücretlerinin kamuya açıklanmasına ilişkin yeni kurallar getirirken, ilişkili taraf ve kurumsal yönetim uygulamalarının kamuya açıklanmasına ilişkin bazı kuralları da revize eden ABD Sermaye Piyasası Kurulu, bu yıl 350 şirketin yönetici ücretlerinin kamuya açıklanmasına ilişkin getirilen yeni kurallara ne derece uyduğunu inceliyor. Projenin bir amacı da kamuya açıklamaların iyileştirilmesinde rehberlik yapmak. Halen devam eden çalışma sırasında SEC, şirketlere kamuya açıklamaların daha dolaysız, net ve anlaşılabilir olmasına yönelik yorum ve önerilerde bulunuyor.

Yöneticiler Artık Sosyal Sorunları Daha Çok Önemsiyor

McKinsey'nin gerçekleştirmiş olduğu araştırmaya göre, yöneticilerin özellikle iklim değişikliği gibi çevresel konuların hisselerini diğer pek çok sosyal olaydan ve önceki yıllardan daha fazla etkilediğini düşündükleri ortaya koyuldu. Araştırmada pek çok yöneticinin kötü yönetişim, küresel ısınma gibi unsurların kamuoyu beklentilerinde büyük etkilere sahip olduğu belirtildi.

Yapılan araştırmada sağlık ve diğer çalışan hakları ve işsizliğin de üst düzey yöneticilerin sosyo-politik gündemlerinde önemli yer tuttuğu ortaya konuldu. Yöneticilerin, artık sosyo-politik konuları yönetmede ve halkın şirketlerden beklentilerini belirlemede daha iyi çalışmalar ortaya koyduklarını belirttikleri de araştırmada vurgulanıyor.

Asya Piyasaları Arasında En İyi Kurumsal Yönetim Uygulamaları Hong Kong' ta

Asya'nın önde gelen 11 sermaye piyasası arasında yapılan bir anketin sonuçları en iyi kurumsal yönetim uygulamalarının Hong Kong'ta olduğunu gösterdi. Araştırma, Asya ekonomilerinin Avrupa ve ABD'deki yönetişim standartlarını yakalayabilmesi için daha yapılan daha çok şeyin olduğunu da gösterdi.

CLSA Asia-Pacific Markets ile Asian Corporate Governance Association tarafından ortaklaşa düzenlenen CG Watch 2007 başlıklı araştırmada, kurumsal yönetim kuralları ve uygulamaları; yasama; siyasi ve düzenleyici ortam: muhasebe ve denetim standartları; ve kurumsal yönetim "kültürü" başlıklı kategorilerde 87 soru yer aldı.

RiskMetrics'in Risk & Governance Weekly isimli yayınında yer verilen çalışmaya göre, en iyi kurumsal yönetimde Hong Kong'un yanı sıra, Singapur, Hindistan, Tayvan ve Japonya ilk beş'i oluşturdu. En son sırada ise Endonezya ve Filipinler yer aldı.

İlk beş'in yeni üyesi Japonya özellikle yasama ve kültür kategorilerinde yüksek notlar aldı. Bu gelişmeyi Japonya'nın yeni şirketler kanunu değişiklikleri ve "J-SOX" olarak anılan yeni menkul kıymetler yasası sağladı. Ancak ankette Japonya'nın henüz "gerçek bir 'bağımsız yönetim kurulu üyesi' kavramı olmadığı" ve kurumsal yönetim kodunun bulunmadığına işaret edilerek yapması gereken daha çok şey olduğuna dikkat çekildi. Bu arada dokuzuncu sırada yer alan Çin'in son iki yıl içinde özellikle düzenleme alanında kaydettiği gelişmeler övüldü. Çin'in menkul kıymetler kanunu ve borsa kotasyon kuralları değişikliklerinin yönetişim uygulamalarının desteklenmesine yardımcı olmasının yanı sıra Çinli yetkililerin düzenleyici web sitesinde İngilizce dokümanların kalite ve miktarını artırmaya yönelik çabalarına dikkat çekildi.

Rus Şirketlerinde Kurumsal Yönetim Adımları

CFO Europe dergisinde yer alan bir haberde, Rus şirketi United Company Rusal'ın uluslararası yatırımcıları ikna etmek için kurumsal yönetim standartlarını geliştirme yönünde attığı adımlara dikkat çekildi.

Mart ayında üç şirketin birleşmesiyle ortaya çıkan şirket, Temmuz'daki 38 milyar dolarlık Rio Tinto ve Alcan birleşmesi ile gölgede bırakılana kadar dünyanın en büyük alüminyum üreticisiydi. Ancak Rusal'ın sahipleri şirketi alüminyum sanayinde lider yapma isteğiyle, altı önde gelen bankayı, Londra Borsası'nda tüm kurumsal yönetim şartları yerine getirilerek tam hisse kotasyonunu gerçekleştirmek üzere yetkilendirdi. Şirketin CFO'su Vladimir Solovyev, şimdiye kadar diğer Rus şirketlerinin gerçekleştirdiği GDR ihracı yerine tam hisse kotasyonu yapılmasının şirketin değerini en yükseğe çıkaracağını, yatırımcılara likidite sağlayacağını ve satın almalar için nakit yaratacağını söyledi.

Rusal (Russian Aluminium), EIB'nin kredi şartlarını yerine getirebilmek için halihazırda bir yönetişim programı yürürlüğe koydu. Buna göre, eski Standard Chartered Bank CFO'su Nigel Kenny ve ABD'nin eski İngiltere Büyükelçisi Philip Lader icracı olmayan yönetim kurulu üyesi olarak atandı.

Ancak habere göre, UC RusAl'ın da diğer pek çok büyük Rus şirketi gibi karanlık bir geçmişi var. Eski Başkan Boris Yeltsin ile evlilikten dolayı ilişkili olan Oleg Deripaska 1990'larda Rusal'ın sahiplerinden biri olarak ortaya çıkıyor. Rusya'nın en genç milyarderi olarak tanınan ve Putin'e sadık nüfuzlu işadamlarından biri olarak görülen Deripaska, UC Rusal'ın yüzde 66 hissesine sahip bulunuyor. Diğer ortaklardan Sual'ın sahibi Viktor Vekselberg ve Vekselberg'in iş ortağı Rus-Amerikalı yatırımcı Len Blavatnik yüzde 22 hisse ve yönetim kurulunda sandalyelere, Glencore ise yüzde 12 hisse ve yönetim kurulunda bir sandalyeye sahip.

Öte yandan son birkaç yılda 70 Rus şirketinin halka açıldığı Londra Borsası da yönetişime gözlerini kapadığı yönünde eleştiriliyor. Londra Borsası'ndan bir sözcü, Borsa'nın görevinin şeffaflığı teşvik etmek olduğunu belirterek, "Risk değerlendirmek yatırımcılara kalmış" dedi.

Dış basında yer alan son haberlere göre, Rusal Londra Borsası'na kotasyonu mevcut piyasa koşulları nedeniyle beklemeye aldı. ***Kaynak:*** *CFO Europe*

ABD' de UFRS' ye Geçiş Deloitte Tarafından İncelendi

Deloitte tarafından yapılan araştırmanın ön sonuçlarına göre Amerikan şirketlerinin UFRS'yi kullanma konusunda istekli oldukları ortaya konuluyor. Yaklaşık 60 şirketin CFO'ları ve diğer üst düzey finans yöneticileri SEC tarafından uygulama seçeneği verildiği takdirde UFRS'yi uygulama konusunu gözden geçirebileceklerini açıkladılar. Bu yöneticilerin 2/3'ü ise bu uygulamanın üç yıl içinde gerçekleştirilebileceğini belirtti.

Araştırmaya konu olan şirketlerin çoğunluğunun uluslararası operasyonlarının olmamasına rağmen böyle bir sonucun ortaya çıkmasının, bu uygulamanın yaygınlaştırılması açısından çok önemli olduğu belirtilirken bu ortak sisteme geçmenin şirketler açısından çok önemli bir tasarruf kaynağı oluşturacağı ve buna ek olarak şirketlerin çalışanlarının tüm dünyada hareket özgürlüğü kazanacakları belirtiliyor.

Bu ön sonuçların piyasalarda çok büyük bir etki yaratmamasına rağmen Amerikan şirketlerinin idari otoriteler üzerinde nasıl bir etki yaratabileceklerini ortaya koyması açısından çok önemli olduğu belirtiliyor. SEC'in son dönemde gerçekleştirmiş olduğu çalışmaların da UFRS'nin yaygınlaşması açısından olumlu olduğu belirtilirken, 2010 veya 2011 yılında Amerikan firmalarının UFRS veya US GAAP arasında bir tercih yapma şanslarını olacağı ortaya konuluyor.

ICC Tedarik Zinciri Sorumluluğu Rehberi Yayımladı

Uluslararası Ticaret Odası (ICC), şirketlerin sorumlu iş uygulamalarını küresel tedarik zincirlerine de yansıtabilmelerini sağlamak amacıyla sosyal ve çevresel konuları şirketin düzenli satın alma uygulamalarına ve tüm iş modeline yerleştirmesi için bir dizi pratik tavsiyelerden oluşan rehber yayımladı.

"ICC guidance on supply chain responsibility" adlı çalışma, ICC üyesi şirketlerin deneyimlerine dayanarak oluşturuldu.

Çalışmada, ICC şirketlerin tedarikçilerinin sosyal ve çevresel performanslarını yapıcı olarak etkileyebilecek çeşitli mekanizmalar ortaya koyuyor ve tedarikçi ilişkilerinin sorumlu bir şekilde yönetmek için pratik adımlar tavsiye ediyor. Bu tavsiyeler tedarikçi seçimi aşamasının önemini, alıcının satın alma uygulamalarını tedarikçilerinin üretim yeterliliklerine adapte etmeleri gereği ve şirketler ile tedarikçileri arasında uzun vadeli işbirliğine dayalı bir yaklaşım geliştirmenin değerine vurgu yapıyor.

ICC çalışmasına adresinden ulaşabilirsiniz.

Kadınlar Yönetim Kurullarında Daha Aktif Rol Oynayacak

Norveç'te 1 Ocak 2008'de yürürlüğe giren yasayla, halka açık şirketlerin yönetim kurullarının yüzde 40'ı kadınlardan oluşacak. Yasaya göre kotayı dolduramayan şirketlerin kapatılma tehlikesiyle karşılaşacağı belirtilirken, bu sorunun pratikte nasıl aşılacağı merak ediliyor. Norveç'te yer alan şirketlerin çoğu Danimarka, İsveç ve Finlandiya'dan deneyimli kadın yönetici transfer ediyor. Norveç'teki şirketlerin bulduğu bir başka yol ise, kadın yöneticilerin birçok yönetim kurulunda yer almasıyla sonuçlanıyor. Eski Petrol ve Enerji Bakanı Thorhild Wildvey, 11 şirketin yönetim kurulunda yer alarak bu konuda en çok rağbet gören isimlerin başında geliyor.

Dr. MURAD KAYACAN, İMKB Eğitim ve Yayın Müdürü

Ufuktaki Halka Arz ve İşlem Platformu: GİP

Türkiyemiz'deki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ) genel durumu incelendiğinde bazı rakamlar ekonomideki önemlerine ışık tutucu olacaktır. Çeşitli istatistiklerde ulusal ekonomimizdeki toplam işletme sayısının %99,5'inin KOBİ statüsünde olup; kayıtlı istihdamın da %61'ini sağlamakta oldukları görülmektedir. Ayrıca ülkedeki katma değerin de %27'sini oluşturmaktadırlar. Bütün bu çarpıcı verilere rağmen toplam kredi hacminden aldıkları pay yüzde 4'ün üzerine çıkamamaktadır.

Yukarıda açıkca ortaya koyulan, KOBİ ölçeğindeki şirketlerimizin finanslama sorunlarını giderebilmek adına kurulmaları düşünülen KOBİ Borsası olarak adlandırılan (AŞ), 2003 yılı başında yayımlanan Borsa Dışı Teşkilatlanmış Menkul Kıymetler Piyasalarının Kuruluş ve esas alınarak 2005 yılı Temmuz ayında kurulmuştur. 2006 yılı başı itibariyle SEC'in onayıyla düzenli borsa statüsü elde eden benzeri bir yapıda faaliyet göstereceği iddia edilen AŞ, başta 7 banka ve 44 aracı kurum olmak üzere ve (), Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (), Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kurumları Birliği () ile Takasbank A.Ş.'nin sermaye paylarının toplamı olan 10 milyon 'lik bir ödenmiş sermaye ile kurulmuştur.

AŞ`ın, işletmelerin ihtiyaç duyduğu uzun vadeli öz kaynak veya yabancı kaynağın sermaye piyasalarından sağlanmasında önemli görevler üstlenmesi planlanırken muhasebe kayıt, bilgi ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak bir organizasyonu kurma, teknik donanımın gibi çalışmalar bugüne kadar TSPAKB'nin gözetiminde sürdürülmüştür, tabi bu da NASDAQ 'ın kurulmasını sağlayan Amerikan Menkul Kıymet Aracıları Birliği'nin (NASD) oynadığı rolün bir benzerinin TSPAKB'ye biçildiğini bize göstermektedir.

Gelinen bu noktada, genel sermaye piyasacılığı tekniğinden hareketle GİPAŞ'ın kurulması için aşağıdaki temel sebeplerin mevcut olduğu düşünülmektedir:

1) Fon talep eden halka açık şirketlerin İMKB'de menkul kıymetlerinin işlem görmesi için yaptıkları başvurularda karşılaştıkları kota giriş ve kotta kalma maliyetlerinden kurtulmak istemesi,

2) Menkul kıymet alım satımına aracılık eden aracı kurumların bu faaliyetleri sırasında karşılaştıkları borsa payı ve diğer aracılık faaliyetleri ile ilgili maliyetlerden kaçınmak istemesi (personel vs.)

Ve hepsinden de önemlisi,
3) İMKB 'kotasyon şartları' diye isimlendirilen ve fon eksiği olan şirketlerin menkul kıymetlerinin SPK'dan alınan izinler sonrasında kota kabulu için İMKB tarafından istenen mali nitel ve nicel şartların yüksekliğinden kaynaklanan engelin aşılmasının istenmesi.

Bu arada yeri gelmişken İMKB'deki Kotasyon Şartlarından da bahis etmekte fayda mülahaza ediyorum.

Ortaklık haklarını temsil eden menkul kıymetlerin İMKB'ye ilk kotasyonunda aşağıdaki şartlar aranır:

Ortaklık haklarını temsil eden menkul kıymetler, ilk kotasyon şeklinde kote ediliyor ise; başvurunun, başvuru tarihine kadar ihraç edilmiş bu tür menkul kıymetlerin tamamını kapsayacak şekilde yapılmış olması ve ortaklığın;

a) Son 3 yıl ve ilgili ara dönem dahil olmak üzere mali tablolarının bağımsız denetimden geçmiş olması,
b) Kuruluşundan itibaren en az 3 takvim yılı geçmiş olması ve son 3 yıllık döneme ilişkin mali tablolarının yayınlanması,
c) Son 2 yıla ilişkin mali tablolarına göre (halka arz edilen hisse senetlerinin piyasa değerinin en az 38.000.000 YTL veya halka arz edilen hisse senetlerinin nominal değerinin ödenmiş ya da çıkarılmış sermayesine oranının %35 olması halinde son 1 yılda) vergiden önce kâr etmiş olması
d) Bağımsız denetimden geçmiş son bilançosundaki özsermayesinin en az 13.000.000 YTL olması,
e) Halka arz edilen hisse senetlerinin piyasa değerinin en az 20.000.000 YTL ve nominal değerinin ödenmiş ya da çıkarılmış sermayesine oranının en az % 25 olması (Bu oranın % 25'in altında olması halinde, halka arz edilen hisse senetlerinin piyasa değerinin en az 38.000.000 YTL olması),
f) Finansman yapısının faaliyetlerini sağlıklı bir biçimde yürütebilecek düzeyde olduğunun Borsa yönetimince tespit ettirilmiş ve kabul edilmiş olması,
g) Esas sözleşmenin Borsa'da işlem görecek menkul kıymetlerin devir ve tedavülünü kısıtlayıcı veya senet sahibinin haklarını kullanmasına engel olacak kayıtlar içermemekte olması,
h) Ortaklığın üretim ve faaliyetlerini etkileyecek önemli hukuki uyuşmazlıkların bulunmaması,
i) Borsa yönetimince geçerli kabul edilebilecek durumlar dışındaki nedenlerle son 1 yıl içinde üretimine 3 aydan fazla ara vermemiş olması, tasfiye veya konkordato istenmemiş olması ve Borsa'ca belirlenen diğer benzeri durumların yaşanmamış olması,
j) Menkul kıymetlerin, piyasadaki mevcut ve muhtemel tedavül hacmi bakımından Borsa yönetimince önceden belirlenecek kriterlere uygun olması,
k) Kuruluş ve faaliyet bakımından hukuki durumu ile hisse senetlerinin hukuki durumunun tabi oldukları mevzuata uygun olduğunun belgelenmesi, şarttır.

Oydan yoksun hisse senetleri ve imtiyazlı hisse senetleri gibi üzerinde taşıdığı haklar bakımından özelliği bulunan ortaklık hakkı veren menkul kıymetler için Borsa Yönetim Kurulu ilâve şartlar isteyebileceği gibi yukarıda belirtilen şartlardan bir kısmının aranmamasını da kararlaştırabilir.

Bu maddenin (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen tutarlar, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yıllık üretici fiyatları endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artışı oranı dikkate alınarak Yönetim Kurulu'nca arttırılabilir.

Yukarıdaki bahsi geçen ana hedeflere ulaşmak adına ve GİBAŞ‘ın faal bir piyasa çatısı haline gelebilmesi için İMKB deneyiminden farklı olarak bazı adımların atılmasının teknik açıdan şart gözüktüğü kanaatindeyim:

1) Kotasyon ve işlem görme yükümlülüklerinin çok hafifletilmesi,
2) En başından insana dayalı olmayan elektronik bir alım satım sistemi ve merkezi bir işlem ortamı olmaksızın emir iletim imkanı,
3) Personel sayısında asgari seviye,
4) Tüm yurtçapında örgütlenme ve özellikle organize sanayi bölgelerinin olduğu illerde fon eksiği olan potansiyel ihraççıların kapısına gitme,
5) Tüm tarafları yoğun bir şekilde bilgilendirme ve GİPAŞ‘ın tanıtım amaçlı eğitim programları düzenlemesi,
6) Alım satımlardan alınacak borsa payında asgari oran uygulanması,
7) İhraççıların emisyon primlerine veya yatırımcıların menkul kıymet alım satımından kaynaklanan karlarına sıfır stopaj uygulanması.

Sermaye ve yapısı itibariyle, AŞ, ulusal sermaye piyasalarımızın ilk, tüzel kişiliği olan ve çok geniş katılımlı özel borsası olacaktır. Bu yeni piyasa, `lerin de dahil olacağı gelişme ve büyüme potansiyeline sahip şirketleri hem hisse senedi hem de borçlanma senedi ihraçları ile finanse edecek bir yaklaşımla yapılandırılacak olup; bu doğrultuda AŞ bünyesinde ’lerin ve daha büyük şirketlerin hem ortaklık hem de borçlanma araçlarının işlem göreceği pazarlar oluşturulacağı çeşitli zamanlarda ifade edilmiştir. AŞ`da sürekli müzayede sisteminin yanında İMKB‘de bulunmayan piyasa yapıcılığı sistemine de imkan tanınmasının düşünüldüğü belirtilmektedir.

Gelişen İşletmeler Piyasası , borsa dışı teşkilatlanmış menkul kıymetler piyasası olarak faaliyet gösterecek olup; yatırımcıların birikimlerini `nın () dışında da değerlendirebilme imkanına kavuşacakları ve böylece genellikle ’da bulunan ve ölçeğine göre de küçük kalan şirketlerin hisse senetlerinin işlem görerek yatırımcıların fon fazlasını etkin bir şekilde fon eksiği olan söz konusu şirketlere aktarabileceği düşünülmektedir. Her ne kadar İMKB’ye rakip olmayacağı söylens de İMKB **II**. Ulusal Pazarı’nda işlem gören şirketlerin tamamının KOBİ ölçeğinde olmasından hareketle GİBAŞ’ın ayrı bir pazar imkanı sunacağı açık olup; nihayi tahlilde İMKB’nin pazar payını küçülterek rekabet ortamı oluşturabileceğini de vurgulamak kaçınılmazdır. Böylece kurulduğu zamandan beri alanında tek olan İMKB ilk defa rekabet ile karşılaşarak, serbest piyasanın rekabet şartları etkisini biraz daha hissettirecektir.

GİPAŞ‘ın 2008 yılından itibaren devreye gireceğini açıklayan (), kendi önemlerinin farkında olmayan KOBİ ölçeğindeki şirketlere ve halka; menkul kıymet arzının faydasının öncelikle anlatılacağını belirterek nihai amacın bu şirketleri sadece ulusal piyasaya değil uluslararası piyasalara da açmak olduğunu vurgulamaktadır.

SPK Başkanı Doç. Dr. Turan Erol, hedef şirketlerin öncelikli olarak borsaya olmak için kaydına alınmasının gerekeceğini, yeterli likiditenin amacıyla piyasada `piyasa yapıcılığı` sisteminin kurgulanacağını ve olmak isteyen her şirket için en az bir piyasa yapıcı aracı kuruluş ile anlaşma yapılmasının gerektiğini belirtmiştir. Aracı kuruluşların piyasa yapıcılık işini üstlendikleri `nin merkezinin veya işletme birimlerinin bulunduğu, ilde en az bir şubeye sahip olmak zorunda olacağını ayrıca GİPAŞ’ın, firmaları piyasaya olmalarını teşvik etmek üzere pazarlama ve yönlendirme faaliyetlerinde bulunmak, kendisine yapılan başvuruları kabul etmek üzere, gerekli gördüğü veya bölgelerde şube açacağını belirtmiştir. Kurulacak elektronik işlem platformu ile menkul kıymetlerini halka arz etmek isteyen şirketlere tüm illerde hizmet verileceğini ve sisteme dahil olacak `lerin büyüklüğünün en az 3-5 milyon dolar olmasının beklendiğini belirtmiştir.

Tabi ki bağımsız bir tüzel kişilik olarak hangi firmanın borsaya alınıp alınmayacağının kararını GİPAŞ verecek olup; iki sene önce kuruluş izni alan GİPAŞ’ın 2007 tarihine kadar gerekli çalışmaları tamamlayıp faaliyete geçmek için ’ya başvuruda bulunmasının gerektiğinin altını çizmiştir.

Aralık 2007 itibariyle de GİPAŞ’ın sermayesini oluşturan aracı kuruluş ve diğer ortakların seçtiği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan bir rapor ile SPK‘ya mevcut zorluklar ve faaliyete geçebilmek için neler yapılmasının gerektiğini izah edildiği öğrenilmiştir. SPK‘nın da buna karşılık faaliyete geçmek üzere 6 ay daha GİPAŞ yönetim kuruluna ek süre verdiği belirtilmiştir.

Çeşitli uzmanlar, Borsası kurulma fikrinin temelinde, bu şirketlerin finansman sorununu çözmenin yani arz taraflı bir kaygının yanında talep yönlü bir beklentinin yani bu şirketlerin dünya piyasalarına açılarak rekabet şansını artırmalarının da olduğunu kaydediyorlar. Yeni borsanın ulusal sermaye piyasalarımıza yabancı sermayenin çekilmesini hızlandıracağının altını çizerek 1,5 trilyon ABD doları büyüklüğündeki serbest yatırım fonlarının yanı sıra 500 milyar dolarlık özel sermaye şirketlerinin piyasalarına ilgi duyduğunu belirtiyorlar.

Bu rakamsal tablonun çok iyimser olduğu iddia edilebilir ama özellikle 11-12 Eylül 2001‘den sonra özellikle Ortadoğu ve civar bölgelerdeki yeni filizlenen sermaye piyasalarına yoğun ilgi ve özellikle Arap ya da Körfez kökenli portföy yatırımcısının önce kendi ülkesine akabinde de bölgesindeki ülkelere yatırımcı olarak yönelişi çok çarpıcıdır. Hele bu dönüşten Türk sermaye piyasalarının 2001-2007 yılları arasında %1’lik bir pay ile yetinmek zorunda kalması; ürün gamını geliştirici ve arz arttırıcı tedbirlerle bu pazarlardan gidecek yer arayışındaki fonları ülkemize çekmesi mümkün gözükmektedir.

Tabi GİPAŞ‘ın geleceğine ilişkin olarak olumlu bir sürü görüşe karşı dünyada NASDAQ çizgisinde yapılandırılarak başarılı olabilen çok az deneyim olması gerçeğinden hareketle ve Romanya’daki Rasdaq, Güney Kore’deki Kosdaq ya da Malezya‘daki Mesdaq gibi deneyimlerin ulusal borsalarla birleşerek akim kalması nedeniyle menfi kanaat belirten uzmanlar da mevcuttur. Yani tamamen NASDAQ uygulamasına öykünen ve yerel gerçeklerini dikkate almayan bir deneyimin tutmayacağını düşünmektedirler.

Sonuç olarak üzerinde durmak istediğim husus GİPAŞ’ın başarı şansı ve beraberinde getirdiği tehlikeler olacaktır. Başarı şansını iyice yorumlamak için de halihazırdaki ulusal sermaye piyasalarımızın gerçek durumunun altını çizmek yerinde olacaktır. Manzara şöyledir aslında;

1) Gerek aracı kurum gerekse de ihraççı şirketlerden kaynaklanan ve yatırımcıların mağduriyeti ile son bulan çeşitli mali fiyaskolar sonrası kronikleşmiş ulusal talep bazlı isteksizlik ve sonrasında hesap sayısının 1,5 milyon adetten 1 milyon adete düşüşü,

2) Son olarak ulusal sermaye piyasalarımızda yaşanan sahte devlet tahvillerinin bazı bankalarca halka satılması ile ciddi sayıda yatırımcının mağdur edilmesi örneğinde görüldüğü gibi sermaye piyasalarının denetim ve gözetimine karşı duyulan topyekün güven kaybı,

3) Özellikle 11-12 Eylül olaylarından sonra ABD ve diğer gelişmiş piyasalarda değerlendirilmekte olan bir kısım petro doların kendi ülkelerine dönmesi ile çevre Arap ülkelerinde başlayan menkul kıymet ve gayri menkul piyasalarındaki işlem hacmi artışına bağlı olarak özellikle petrol zengini Arap emirliklerinin son yıllarda kurdukları borsa ve işlem platformları ile ciddi bir rekabet oluşturmaya başlamaları (Dubai ve Bahreyn gibi),

4) Tüm dünya para ve sermaye piyasalarında tüm dünyada ve ulusal finans piyasalarımızda hissedilen alt düzey kalite tutsat piyasası (supprime mortgage) bazlı dalgalanmalar ve YTL’nin aşırı değerlenmeye başlaması ile yurt dışından gelecek gelişmiş ülke bazlı portföy yatırımcılarının duraklaması,

5) Yabancı finansal aracılık kurumlarının ulusal para ve sermaye piyasalarımıza artan ilgisi ve doğrudan aracılığa soyunma niyetlerini ortaya koyan; aracı kuruluş satın almaya hız kazandırmaları,

6) KOBİ ölçekli şirketlerin vergiden kaçınma amacıyla bilanço ve kar zarar tablolalarının standart (tekdüze) olamaması ve maliyet kaygıları nedeniyle personel sayısını asgaride tutarak kurumsallaşamamaları nedeniyle yatırımcı nezdinde güven telkin edememeleri,

İşte yukarıda bahsi geçen saptamalar ışığında altı çizilmesi gereken temel tespit ciddi bir piyasa kültürü olan ve sadece mevzuat üzerinden düzenleme yapma deneyimi ile teçhiz olmamış, aynı zamanda sermaye piyasası oyuncuları nezdinde itibarı olan bir çekirdek kadro ile yola çıkamayacak bir GİPAŞ, zaten en başından yeni mali fiyaskolara neden olma potansiyeli ile ulusal sermaye piyasalarımıza hasar verebilecektir.

Hangi KOBİ ölçekli şirketin halka arz yoluyla yatırımcıyla buluşacağına karar verecek olan GİPAŞ’ın bu seçiminin siyasi ya da ehil olmayan yöneticileri eli ile yapması bir saatli bombanın, zaten hırpalanmış olan sermaye piyasalarımızın üstüne konmasına benzeyecektir. O halde başarı için olmazsa olmaz şartlar aşağıda sıralanmaya çalışılmaktadır:

1) Özellikle menkul kıymet piyasacılığı kültüründen gelen, bu kültürü hazmetmiş ve sadece kural koyarım, gerisine karışmam zihniyetini çoktan aşmış ve İMKB rekabeti karşısında stratejisini buna göre ayarlayabilecek, sermaye piyasalarında müspet tanınan bir çekirdek kadronun istihdamı,

2) Halihazırda KOBİ’lerle çalışan ve böyle şirketlere kredi verecek kadar riskine vakıf olan banka ve benzeri kurumların, halka arz başvurusu yapan her KOBİ’nin öncelikle mali rehabilitasyonu ile ilgilenerek söz konusu şirketleri mali olarak tekdüzeleştirerek kuvvetlendirmesi; bu bağlamda bağımsız yapılar kurulması ve bu şirketlerin öncelikle oluru ve derecelendirmesi; sonrasında şirketlerin SPK ve GİPAŞ’a başvurmasının hukuki altyapısının oluşturulması,

3) TOBB ve KOSGEP ile yakın işbirliği ve tüm bölgesel sanayi merkezi haline gelmiş şehirlerde örgütlenme,

4) Aynen VOB’da olduğu gibi tüm işlemlerde tam bir vergi muafiyeti,

5) Özellikle mütedeyyin yatırımcı kitlesine yönelik ve islami bankacılık ürünlerini tercih eden yatırımcıları da memnun edcek ürünleri de yelpazeye kabul etmeye imkan verecek menkul kıymet hukuki altyapısı.

Kanaatimizce tüm bu şartlar gerçekleştirilirse, GİPAŞ’ın da başarı şansı yüksektir.

Dr. MURAD KAYACAN (SMMM)

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi

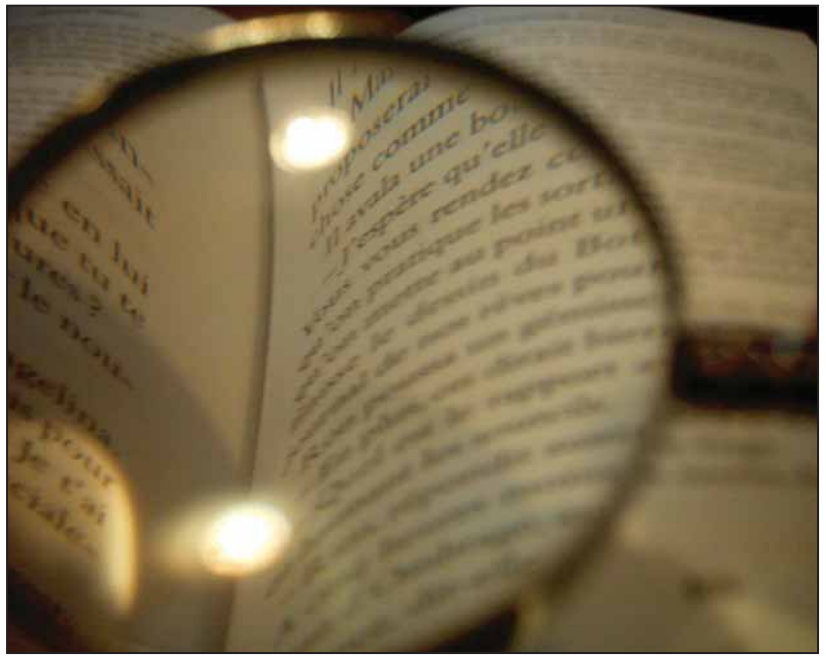

- ***Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi Nedir?***
- ***Metodoloji, Kriterler, Skor ve Analitik Süreç***
- ***Kurumsal Yönetim Endeksi ve Türkiye***
- ***Türkiye'de Kurumsal Yönetim Derecelendirme Hizmeti Veren Kuruluşlar***
- ***Mevcut Durum***
- ***Derecelendirme Hizmeti Verebilmek İçin Gerekli Olan Şartlar***

Kurumsal Yönetimin Derecelendirilmesi Nedir?

Bir şirketin Kurumsal Yönetim analizi; yönetim yapısının, idare yöntemlerinin, verimliliğinin, bütünlüğünün ve şirket kültürünün niteliksel yorumunu içerir. Ancak ülkelerin arz ettiği farklılıklardan dolayı Kurumsal Yönetim çalışmaları; yasalar, yönetim, finansal ve ekonomik konular da dâhil olmak üzere, davranış bilimleri, siyasal bilimler ve ahlâk kurallarını da içerecek şekilde genişlemektedir. Bu bağlamda, kurumsal yönetim derecelendirme notu, 'kurumların hissedar haklarına verilen önem', 'kamuyu aydınlatma faaliyetleri', 'menfaat sahipleri ile ilişkiler' ve 'yönetim kurullarının genel kredibilitesi' hakkında bir görüştür.

Konu Türkiye olduğunda, “”Kurumsal Yönetim Derecelendirme” metodolojisi oluşturulurken dikkate alınması gereken noktalardan biri OECD'nin ilkeleriyken diğeri de kesinlikle Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri olmalıdır.

Şu an itibariyle bu tarz bir derecelendirmeye tabi olmak tamamen gönüllük esasına dayanmaktadır. Ancak derecelendirme; yabancı ve yerli yatırımcıların cezbedilmesi, paydaşların kuruma karşı duydukları güvenin pekiştirilmesi ya da bankalardan kredi alınabilmesi açısından olumlu sonuçlar doğurmaktadır. Gelecekte kurumsal yönetim derecelendirmesinin mevzuat gereği zorunlu hale getirilip getirilmeyeceği ise öngörülmesi oldukça zor bir konudur. Yine de konuyla ilgili SPK tebliğinin yeniden düzenleniyor olması, konunun sürekli takip edilmesini gerekli kılmaktadır.

Altı çizilmesi gereken unsurlardan biri de “kurumsal yönetim derecelendirmesi” ve “kredi derecelendirmesi” arasındaki farktır. Kredi derecelendirmesi genel olarak bir şirketin borçlarını zamanında ve şartlara uygun olarak kapatmasını sağlayacak finansal yeterliliğe sahip olup olmadığı hakkında analizler sonucu bir görüş edinmektir. Kurumsal yönetim derecelendirmesine bakıldığında ise çok çeşitli şirket uygulamalarının analize dâhil edildiği görülmektedir. Kurumsal yönetim derecelendirmesinde şirketlerin belli bir finansal ya da ticari performans göstermesini beklemek yerine kurumsal yönetim adına güncel uygulamalar dikkate alınarak karşılaştırmalı değerlendirme yapmak tercih edilmektedir.

Metodoloji, Kriterler, Analiz Yöntemi ve Süreç

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi'nden önce gerçekleştirilmesi gereken safha şirketin yönetiminin uluslararası çerçevede değerlendirilmesidir. Hem ülke değerlendirmesinin hem de şirket analizinin yer aldığı bu aşamada yasalar, düzenlemeler, bilgilendirme ve piyasa altyapısının etkileri incelendiği gibi şirket yönetimi, yönetim kurulları, hissedarlar ve diğer unsurlar arasındaki ilişkilerin “tüme” etkisi de irdelenir. Sonuç olarak, yönetim uygulamalarını analiz etmek ve özel sektör şirketlerinde şirket yönetimi uygulamalarının objektif ve mukayeseli analizini kolaylaştırmak için belirli faktörler tespit edilir. Ülke analizinin içeriğe dâhil edilmesi, şirket analizinin daha uluslararası bir nitelik kazanmasını sağlar. Bir firmanın Kurumsal Yönetim derecelendirmesi, bu çerçevenin sağladığı temel kullanılarak yapılır.

• Metodoloji ve Kriterler

Her ülke için genel-geçer bir “Kurumsal Yönetim Modeli” olmaması, kurumsal yönetim derecelendirme metotları belirlenirken de kendini göstermektedir. Aralarında belli başlı farklar bulunması olası olan metotları açıklamak için ortak noktalara genel bir bakış faydalı olabilir.

OECD'nin ve (Türkiye için) SPK'nın “Kurumsal Yönetim İlkeleri” dikkate alınırsa metodoloji 'geniş ölçekli' ve 'şirkete özel' olmak üzere iki kategori halinde belirlenebilir. İlk kategori daha ziyade:

Mülkiyet hakları
Finansal piyasaların rolü
Devletin ve bankacılık sektörünün rolü
Deneyime dayalı piyasa uygulamaları
Yazılı kanunlar ve uygulamaları
Düzenleyici kurum ve kuruluşlar, etkinlikleri
Muhasebe standartları
Bağımsız dış denetim
Kamuyu aydınlatma standartları ve zamanlama
gibi kriterler üzerine yoğunlaşırken, ikinci kategori (şirkete özel):

Pay sahipliği haklarının kullanımının kolaylaştırılması
Bilgi alma ve inceleme hakları
Azınlık hakları
Genel kurula katılım hakkı
Oy hakkı
Kâr payı hakkı
Payların devri
Pay sahiplerine eşit işlem ilkesi
Kamuyu aydınlatma esasları ve araçları
Şirket ile pay sahipleri, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler arasındaki ilişkilerin kamuya açıklanması
Kamunun aydınlatılmasında periyodik mali tablo ve raporlar
Bağımsız denetimin işlevi
Ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti
Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler
Menfaat sahiplerine ilişkin şirket politikası
Menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımının desteklenmesi
Şirket mal varlığının korunması
Şirketin insan kaynakları politikası
Müşteriler ve tedarikçilerle ilişkiler
Etik kurallar
Sosyal sorumluluk
Yönetim kurulunun temel fonksiyonları
Yönetim kurulunun faaliyet esasları ile görev ve sorumlulukları
Yönetim kurulunun oluşumu ve seçimi
Yönetim kuruluna sağlanan mali haklar
Yönetim kurulunda oluşturulan komitelerin sayı, yapı ve bağımsızlığı
Yöneticiler
tarzındaki kriterlere odaklanır.

• Skor ve Analatik Süreç

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesinin doğal bir sonucu olan “not” (Kurumsal Yönetim Skoru/Notu – Corporate Governance Score) bir anlamda şirketin yönetişiminin pay sahiplerinin çıkarlarına ne derecede hizmet ettiğinin bir değerlendirmesidir. OECD'nin 1999 yılında yayınladığı 'Kurumsal Yönetim İlkeleri' skorların belirlenmesinde örnek teşkil edebileceği gibi faydalanılabilecek kaynaklar arasında Dünya Bankası, TIAA - CREF4, CACG Rehberi5 ve “European Association of Securities Dealers” sayılabilir6. Genelde, notların 1'den 10' a kadar verildiği sistemde 10 puan OECD'nin - ya da Türkiye konseptinde SPK'nın yayınladığı - Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumun mükemmel derecede olduğunu gösterir.
Analitik sürece gelinecek olursa, 'metodoloji' bölümünde sıralanan kriterler, örneğin, Standard & Poor's (küresel), SAHA (yerel) ve benzeri kuruluşlar tarafından 4 ana başlık altında toplanmıştır. Pay Sahipleri (Financial Stakeholder Relations), Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık (Financial Transparency and Information Disclosure), Menfaat Sahipleri (Ownership Structure) ve Yönetim Kurulu (Board Structure & Process) şeklinde sıralanan bu ana başlıklar analiz sürecini kolaylaştırmaktadır.

Analitik sürecin önemli bir parçası olan analiz bölümünde belirlenen alt başlıklara göre değişik uygulamalara yer verilmektedir. Konuyla ilgili detaylı bilgi vermek adına belirlenen ana başlıklar birer birer ele alınabilir:

“Pay Sahipleri” noktasında değerlendirilen konular 'hissedar görüşmelerinin sıklığı ve görüşmelerde alınan kararlara erişim', 'oylama ve toplantı prosedürleri' ve 'sahiplik hakları' şeklinde sıralanmaktadır. Konuyla ilgili değerlendirilen alt başlıklar ise şu şekildedir:

Pay sahipliği haklarının kullanımının kolaylaştırılması
Bilgi alma ve inceleme hakları
Azınlık hakları
Genel kurula katılım hakkı
Oy hakkı
Kar payı hakkı
Payların devri
Pay sahiplerine eşit işlem ilkesi
Pay sahiplerine eşit işlem ilkesi
“Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık” konusunda ise öne çıkan noktalar 'kamuoyu açıklamalarının kalitesi, içeriği ve zamanlaması', 'kamuoyu açıklamalarına erişim' ve 'denetçilerin bağımsızlığı' olarak dikkat çekmektedir. Konuyla ilgili değerlendirilen alt başlıklar ise şu şekildedir:
Kamuyu aydınlatma esasları ve araçları
Şirket ile pay sahipleri, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler arasındaki ilişkilerin kamuya açıklanması
Kamunun aydınlatılmasında periyodik mali tablo ve raporlar
Bağımsız denetimin işlevi
Ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti
Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler
“Menfaat Sahipleri” başlığında esas itibariyle değerlendirilen konular 'pay sahipliği yapısının şeffaflığı' ve 'pay sahipliğinin etkisi' olarak göze çarpmaktadır. Konuyla ilgili değerlendirilen alt başlıklar ise şu şekildedir:
Menfaat sahiplerine ilişkin şirket politikası
Menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımının desteklenmesi
Şirket mal varlığının korunması
Şirketin insan kaynakları politikası
Müşteriler ve tedarikçilerle ilişkiler
Etik kurallar
Sosyal Sorumluluk
“Yönetim Kurulu” ise 'yönetim kurulunun yapısı, rolü ve etkinliği', 'bağımsız üyelerin etkinliği' ve 'yöneticilerin ücretlendirilmesi, değerlendirilmesi ve yerlerinin doldurulması politikaları' ile derecelendirilir. Konuyla ilgili değerlendirilen alt başlıklar ise şu şekildedir:
Yönetim kurulunun temel fonksiyonları
Yönetim kurulunun faaliyet esasları ile görev ve sorumlulukları
Yönetim kurulunun oluşumu ve seçimi
Yönetim kuruluna sağlanan mali haklar
Yönetim kurulunda oluşturulan komitelerin sayı, yapı ve bağımsızlığı
Yöneticiler

Kurumsal Yönetim Endeksi ve Türkiye

Yapılan kurumsal yönetim derecelendirmesinin bir diğer önemi de Türkiye'de 31 Ağustos 2007 tarihinden itibaren İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) tarafından hesaplanmaya başlanan “Kurumsal Yönetim Endeksi”nin geleceğinin derecelendirmeye tabi olan şirket sayısına bağlı olmasından kaynaklanmaktadır.

İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi (Endeks), İMKB pazarlarında işlem gören ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri VIII, No:40 “Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Tebliği” (Tebliğ) kapsamında kurumsal yönetim ilkelerine uyumuna ilişkin olarak belirlenmiş derecelendirme notuna sahip şirketlerin belli kurallara göre fiyat ve getiri performanslarının ölçülmesi amacıyla oluşturulmuştur. Bu bağlamda Endekse alınma, Endeksten çıkarılma ve Endeksin sürekliliğinin sağlanmasına yönelik işlemler Değerleme ve İstatistik Müdürlüğü tarafından yapılır.

Endekse alınma; SPK tarafından yetkilendirilerek derecelendirme kuruluşları listesine alınan derecelendirme kuruluşlarınca yapılan kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesinde, bir bütün olarak tüm ilkelere uyum notu en az 6 olan ve İMKB pazarlarında işlem gören şirketlerin hisse senetleri derecelendirme notunun Borsa'ya bildirildiği günü takip eden iş gününde gerçekleşir.Birden fazla derecelendirme kuruluşundan alınan derecelendirme notlarından en son bildirilen derecelendirme notu dikkate alınır. Bu derecelendirme kuruluşlarından herhangi birisinin derecelendirme sözleşmesi herhangi bir nedenle sona erdiğinde veya derecelendirme kuruluşunun SPK tarafından “Derecelendirme Kuruluşları Listesi”nden çıkarılması halinde diğer derecelendirme kuruluşu tarafından verilen not dikkate alınır.

Endeks, endekse alınma kriterlerini sağlayan şirketlerin sayısının 5'e ulaşmasıyla birlikte Borsa Günlük Bülten'inde yapılan duyurudan 1 hafta sonra hesaplanmaya başlanmıştır. İMKB Ulusal–100 endeksinin ilan edilen en son değeri Endeksin başlangıç değeri olarak alınmıştır ve fiyat endeksi seanslar süresince, getiri endeksi seanslar sonunda hesaplanıp ilan edilmektedir. Endeksler tamsayıdan sonra iki haneli olarak gösterilir.

Türkiye'de Kurumsal Yönetim Derecelendirme Hizmeti Veren Kuruluşlar

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri: VIII, No:40 sayılı "Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Tebliği" 04/12/2003 tarih ve 25306 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tebliğ uyarınca, derecelendirme faaliyeti; kredi derecelendirmesi ve 'Kurumsal Yönetim İlkelerine' uyum derecelendirmesi faaliyetlerini kapsamaktadır. Tebliğ'de Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum derecelendirmesi, "ortaklıklar ve sermaye piyasası kurumlarının Kurulca yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumun derecelendirme kuruluşları tarafından bağımsız, tarafsız ve adil olarak değerlendirilmesi ve sınıflandırılması faaliyeti" olarak tanımlanmıştır.

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Derecelendirmesi konusunda Türkiye'de derecelendirme faaliyetlerinde bulunması Kurulca kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşu Riskmetrics'in bünyesinde bulunan ISS Corporate Services, Inc. (http://www.issproxy.com/issgovernance.html)'dir. Türkiye'de kurulan ve SPK tarafından yetkilendirilen derecelendirme kuruluşu ise Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.'dir. (www.saharating.com)

Türkiye'de Durum

Her ülke için genel-geçer bir "Kurumsal Yönetim Modeli" olmaması, kurumsal yönetim derecelendirme metotları belirlenirken de kendini göstermektedir. Aralarında belli başlı farklar bulunması olası olan metotları açıklamak için ortak noktalara genel bir bakış faydalı olabilir.

Türkiye'de Temmuz 2007 itibariyle kurumsal yönetim derecelendirmesinden geçerek kurumsal yönetim notu/skoru almış olan 7 şirket vardır. Bunlardan TOFAŞ A.Ş.'nin (28 Mayıs 2007; 28 Kasım 2007 – dönem içi revizyon), TÜPRAŞ Türkiye Petrol Rafineleri A.Ş.'nin (8 Ekim 2007), Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.'nin (23 Ağustos 2007) ve Y&Y Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı'nın (Nisan 2007) derecelendirmeleri 'SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. tarafından; Doğan Yayın Holding (Nisan 2006 ve 1 Ağustos 2007), Hürriyet Gazetecilik (Eylül 2007) ve Vestel Elektronik A.Ş.'nin (Mart 2007) derecelendirmeleri 'ISS Corporate Services, Inc.' tarafından yapılmıştır.
Derecelendirmeler sonucunda alınan skorlar ise şu şekildedir:

GENEL PAY SAHİPLERİ YÖNETİM KURULU MENFAAT SAHİPLERİ KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

TOFAŞ 7.74 7.51 6.30 9.24 8.26
TÜPRAŞ 7.91 7.73 6.26 8.80 8.83
TÜRK TRAKTÖR 7.52 7.57 6.09 8.86 7.91
DOĞAN YAYIN HOLDİNG 8.58 8.53 7.80 7.63 9.60
VESTEL 7.59 8.01 7.27 7.49 7.55
Y&Y GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI 7.88 8.02 7.93 6.85 8.18
HÜRRİYET GAZETECİLİK 7.96 7.89 7.33 7.40 8.70

Türkiye'de Kurumsal Yönetim Derecelendirme Hizmeti Verebilmek için Gerekli Olan Şartlar

Bu başlık altında Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği gerekli şart, bilgi ve belgelere değinmek yerinde olacaktır. Bu noktalara sırasıyla bakılacak olursa:
Kuruluşun esas sözleşmesi (Kuruluş anonim şirket şeklinde kurulmuş olmalı, hisse senetleri nama yazılı olmalı, kuruluşun ticaret unvanında derecelendirme ibaresi olmalı, kuruluşun esas sözleşmesinde sadece derecelendirme faaliyetinde bulunulacağına dair hüküm bulunmalı ve kuruluşun ödenmiş sermayesi en az 200.000 YTL olmalı)
Kurumsal yönetim derecelendirme faaliyetine ilişkin organizasyon, mekân, teknik donanım, belge ve kayıt düzeni bilgi ve belgeleri
Kuruluşun sistematik kurumsal yönetim derecelendirme metodolojisine, kamuya açıklanmayan hususların kötüye kullanılmasını önlemeye ilişkin politikalara ve bunlara uyuma ilişkin iç kontrol sistemine ilişkin bilgi ve belgeler
Kuruluşun ortaklık yapısına ilişkin bilgi ve belgeler
Kuruluşun uluslararası bir kurumsal yönetim derecelendirme kuruluşu ile know-how sözleşmesi varsa bunun bir örneği
Kuruluşun ortaklarının, yöneticilerinin, denetçilerinin, kurumsal yönetim derecelendirme uzmanlarının ve Kuruluşun tüzel kişi ortaklarının yönetim kurulu üyelerine ilişkin gerekli belgeler:
Kurumsal yönetim derecelendirme uzmanları ve yöneticilerin "Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Lisans Belgeleri" (Kurumsal derecelendirme uzmanları Kurulca kabul edilen uluslararası kurumsal yönetim derecelendirme kuruluşlarında fiilen kurumsal yönetim derecelendirme faaliyetinde bulunarak en az 2 yıl, raporları imzalamaya yetkili yöneticilerin Kurulca kabul edilen uluslararası kurumsal yönetim derecelendirme kuruluşlarında fiilen kurumsal yönetim derecelendirme faaliyetinde bulunarak en az 4 yıl çalıştıklarını belgeleyebiliyorlarsa Lisans belgesi yerine bu durumu kanıtlayıcı belgeler)

Adli sicil belgesi
Kendilerinin ve varsa sınırsız sorumlu ortak oldukları işletmeler hakkında iflas kararı verilmediğine ve konkordato ilan edilmediğine ilişkin bilgi ve belgeler
Kurumsal yönetim derecelendirme uzmanları ve yöneticilere ilişkin 4 yıllık lisans diploması ve varsa yüksek lisans diploması örneği (İşletme, finans, hukuk, iktisat, maliye, muhasebe, işletme mühendisliği, bankacılık ve dengi dallarda 4 yıllık lisans mezunu olmak veya bu bölümlerde yüksek lisans yapmış olmak gerekmektedir)
Kurumsal yönetim derecelendirme uzmanlarına ilişkin en az 1 yıl deneyime sahip olduklarını kanıtlayıcı bilgi ve belgeler
Yöneticilere ilişkin en az 3 yıl deneyime sahip olduklarını kanıtlayıcı bilgi ve belgeler
Kurumsal yönetim derecelendirme uzmanı ve yöneticilerin başka bir derecelendirme kuruluşunda, Sermaye Piyasası Kanununa tabi bir şirkette çalışmadığına ve ticaretle uğraşmadığına ilişkin beyanları
Nüfus cüzdanı örneği
İkametgâh belgesi
Özgeçmiş
Vergi kayıtları
Ticaret siciline kayıtlarının bulunup bulunmadığı
Varsa ortak oldukları şirketler hakkında bilgiler
Mali durumlarına ilişkin bilgiler (gelir kaynakları, malvarlıkları, kredi kullanıp kullanmadıkları gibi bilgiler)
Tüzel kişi ortakların kuruluşa iştirak etmeye ilişkin yönetim kurulu kararı
Tüzel kişi ortakların ticaret sicili kayıtları
Tüzel kişi ortakların ana sözleşmeleri
Tüzel kişi ortakların Vergi Dairesinden alınan belgeleri (Türkiye'deki ortaklar için)
Tüzel kişi ortakların son dönem faaliyet raporları ve mali tabloları
Tüzel kişi ortakların ortaklık yapıları
Tüzel kişi ortakların imza sirkülerleri
Yabancı yatırımcıların kendi ülkelerinin resmi makamlarından alacakları ve Türk makamlarınca onaylanmış faaliyet yetki belgeleri ve taahhüt ettikleri sermayeyi Türkiye'ye getireceklerine ilişkin taahhütname mektubu

Derleyen: Özgür Dural / TKYD Proje Uzmanı

Yönetim Kurulları İçin Bir Görüş

Yıllardır edinmiş olduğum tecrübelere göre bir Yönetim Kurulu'nda olması gereken önemli noktalar:

- İdeal Yönetim Kurulu'nda şirketle hiç alakası ve hissesi bulunmayan ve başarılı geçmişi olan ve birbirini tamamlayan üç veya daha fazla bağımsız üye bulunmasını önemsiyorum.
- Yönetim Kurulu Başkanı'nın icraatta olmamasını tavsiye ediyorum.
- CEO veya Genel Müdür'ün Yönetim Kurulu'nda asıl hesap veren durumunda olması lazım.
- Yönetim Kurulu'nun en fazla senede 12 kere toplanması lazım. (ayda bir)
- Toplantıların maximum 4 saat sürmesini öneriyorum.
- Bu toplantıların yerini değiştirmenin faydalarına inanıyorum.
- Yönetim Kurulu'nda stratejik olmayan veya günlük konuların gündeme gelmemesi son derece önemli.
- Şirketin Yönetim Kurulu'na gelecek bağımsız üyelerin bir konuda derin bilgiye sahip olmaları (pazarlama, insan kaynakları, finans gibi) çok faydalı.
- Yönetim Kurulu Başkanı'nın Yönetim Kurulu'nu yönetebilme becerisi çok önemli.
- Yönetim Kurulu'nda farklılık olması, kadın üyelerin, gençlerin veya yabancı uyruklu yöneticilerin olması düşünülmelidir.
- Türkiye'de Yönetim Kurulları'nın performansını ölçen bir sistem yok. Bununda bir şekilde başlatılması lazım.
- Yönetim Kurulu'nun 3 senede bir bazı üyelerinin yenilenmesi gerekir.
- Yönetim Kurulu ile şirketin kilit yöneticilerinin arada bir biraraya gelmesini gerektirecek fırsatların yaratılması lazım.
- Yönetim Kurulu'na katılacak bağımsız kişilerin başka bir şirkette aktif görevleri olabilir. (rakip olmayan)
- Yönetim Kurulu Üyeliği de öğrenilebilecek bir meslek olabilir.
- Toplantılarda not alabilen, son derece akıllı ve bilgisayara hakim bir sekreterya servisi olması gerekir (konuşulanların havada kalmaması için).

Yönetim Kurulu'nun yanında tabi ki şirketin yöneticisinin rolü de çok büyük. Eğer şirketiniz, kuruluşunuz veya sivil toplum örgütünüzün başarılı olmasını istiyorsanız tepeye atayacağınız yöneticiyi seçerken bazı hassas noktalara dikkat edilmesini burada gündeme getiriyorum. Genellikle yazılar yöneticilere ne tip özellikler gerektiği üzerine yazılır. Bu yazıyı ele alırken Türkiye'deki tepe yöneticilerde sık gördüğüm beş hatayı inceleyerek yapacağım. Eger aşağıda sıraladığım hataları herhangi bir şekilde araştırma safhasında seziyorsanız size tavsiyem o yöneticilerden uzak durun. Bu tip yönetici hataları bazılarına önemli gelmeyebilir ama uzun vadede size çok pahalıya mal olacaktır.

1. Uzlaşma Kültürü Olmayan Yöneticiler
Hep ben kazanacağım diye yola çıkarlar ve hiç ödün vermek istemezler. Her yönetici her gün çözülmesi gereken bir çok problem ile karşılaşır, uzlaşmayı bilmiyorsa problemler çözülmez. Türkiye'de bu kültür eksik olduğundan çoğu apartmanda yakıt parası toplamakta dahi sorunlar çıkmaktadır.

2. Dinlemeyen Yönetciler
Dinlemek çok önemli ve yararlı bir olaydır. Tepe yönetici kendi organize ettiği toplantılarda en fazla kendisi konuşuyorsa kendini analiz etmelidir. Yurtdışındaki şirketlerin üst seviye yöneticileri ile yaptığım görüşmelerde hep onların dinleme kabiliyetlerine hayran olmuşumdur. Westinghouse CEO'su Tom Murrin ile 80'lerde Ankara'da Bakan Tınaz Titiz'i ziyaretimizde Tom Murrin sadece "Sizin için ne yapabilirim" deyip Sayın Bakan'ı dinlemiştir. Dinleme vasfına sahip olmayan yöneticilerden korkun.

3. Betty Davis Kompleksli Yöneticiler
Bunlar etraflarına o kadar korku vermişlerdir ki kimse onlara doğru bilgileri vermeye cesaret edememektedir. Problemler üst tarafa hiç bir zaman aksetmez, aşağıda büyür ve sonunda patlar. Bu kişiler bir altlarına hiç bir yetki vermezler.

Türkiye'deki Osmanlı kültüründen kalma bu tip çok yönetici bulunmaktadır. Herkes kendilerinden korkar. Tanıdığım bir üniversite rektörümüz bu korku ile üniversitesinin bir çok renkli projesinde zarar vermiştir.

4. Sense of Humour (gülme, espiri yapma) Kabiliyeti Olmayan Yöneticiler
Bu kadar zor olan bir hayatta tüm yöneticiler sıkı bir uğraş veriyorlar. Olayları daha rahat kabul eden, geniş, espirili, gülmeye yetenekli kişileri daha başarılı buluyorum. Sert, kaba, suratı gülmeyen, kavgacı mizaçlı yöneticilerden uzak durun. Sense of humour ayrıca bir zeka göstergesidir.

5. Tembel Yöneticiler
Osmanlı devrinde işe adam alırken son üç adayın önüne bir kap yemek koyarlarmış ve sonunda yemeğini en önce bitireni işe alırlarmış. Zira o tez canlı ve daha çok iş çıkarır diye.

Tembel kişiler genellikle yalnız kendilerine değil etraflarına da zarar verirler ve olumsuzluk yaratırlar.

Sonuç: **Yukarıdaki beş hatanın seçtiğiniz yöneticide olup olmadığını anlamak kolay değildir. Ama iyi bir referans çeki tüm bunları ortaya çıkarır.**

"İMKB 100 ŞİRKETLERİ 2007 YILI ARAŞTIRMA RAPORU"

Kurumsal Yönetim uygulamalarındaki yetersizlik, şirketlerin global dünyada farkında olmaksızın pek çok fırsatı kaçırmalarına neden olmaktadır. Yeni Türk Ticaret Kanunun kabulü ve Basel II uygulamasının başlatılmasıyla daha da önem kazanacak olan Kurumsal Yönetim uygulamalarının eksikliği, şirketlerde uyuma ilişkin risklerin yanı sıra mevzuata uyum açısından da risk oluşturabilecektir.

Bu çalışma Türkiye'nin yatırımlara en açık 100 şirketinin gelişme seviyesini, ilkelere olan duyarlılığını ve kurumsal yönetim seviyesini artırmak için kat etmesi gereken yolu göstermektedir. Çalışmada kullanılan bilgiler şirketlerin 2006 yılı faaliyet raporu, Genel Kurul bilgileri, 2006 yılı Kurumsal Yönetim Uyum Raporu ve şirket esas sözleşmelerinden alınmıştır. Rapora ilişkin bilgilerin tamamı şirketlerin kendi beyanlarına dayanmaktadır.

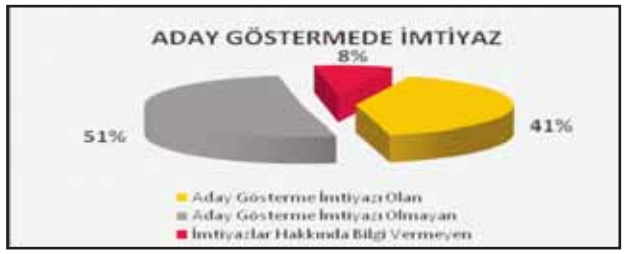

GENEL DEĞERLENDİRME

ARAŞTIRMA NOTLARI

- **4** şirketin **web sitesi** bulunmamaktadır.
- **2** şirketin **web sitesinde kurumsal bilgilere** yer verilmemiştir.
- Yönetim Kuruluna bağımsız üye atayan şirketler bu üyelerin bağımsızlığına ilişkin beyanı kamuya açıklamamaktadır.
- Birikimli oy uygulaması şirketler tarafından benimsenmemiştir.
- Bilgilendirme politikasının kapsamı şirketlerin büyük çoğunluğu tarafından anlaşılmamıştır.
- Sekreterya kavramı yönetici sekreteriyle karıştırılmaktadır.
- Şirketlerde oy kullanmaya ilişkin imtiyazlar yüksek seviyededir.

Geleceği Hazırlayan Bir Düzenleme

PricewaterhouseCoopers (PwC) kısa bir süre içinde yasalaşması beklenen Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın (Tasarı) ticaret şirketlerine ilişkin bölümünde yer alan önemli değişikliklere ilişkin bir kitap yayımladı; "Türk Ticaret Kanunu Tasarısı-Geleceği Hazırlayan Bir Düzenleme" . TKYD üyelerine de dağıtımı yapılan bu kitap Tasarı ile gelecek olan birçok değişikliği kısa cümlelerle ve açık bir söylemle anlatıyor. Kitabın hazırlanmasında önemli katkıları olan üyelerimiz PwC Denetim Ortağı Adnan Akan ve Denetim Direktörü Fikret Sebilcioğlu ile Tasarının şirketlere getireceği önemli değişiklikleri konuştuk.

TKYD – Kısa bir süre içinde yasalaşması beklenen Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısı nasıl bir gereksinimden doğdu?

Adnan Akan - 1 Ocak 1957 tarihinden beri yürürlükte olan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu o zamanın en iyi ticaret kanunları emsal alınarak ve çağın ihtiyaçları göz önünde bulundurarak hazırlanmıştı. Ancak zaman içinde dünyada ve Türkiye'de ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarda önemli değişimler meydana gelmiş, bu değişimlerde hukuk sistemlerini radikal bir şekilde etkilemiştir. Bu bağlamda Tasarıyı oluşturan altı kitap ile ilgili hukuklar (Ticari İşletme, Ticaret Şirketleri, Kıymetli Evrak, Taşıma İşleri, Deniz Ticareti, Sigorta Hukuku) evrensel değişimlerin etkisi ile özellikle son yirmi yılda önemli açılımlar göstermiştir. İnternetin günlük hayata sıra dışı bir hızla girip her alanda kullanılır hale gelmesi de hukuk sistemlerini etkilemiştir. Uygar toplumun bir parçası olmak isteyen Türkiye bu çağdaş açılımlara uygun şirketler hukuku altyapısını oluşturarak sınırların kalmadığı ve rekabetin arttığı bir dünyada Türk şirketlerinin uluslararası arenada kendilerine yer bulabilmesini sağlamak zorundadır. Dünyadaki bu değişimlerin yanında Türkiye'nin AB tam üyeliğine aday olması ve müzakerelere başlaması sonucunda AB'ye özgü açılımlara uyum sağlama gerekliliği ticaret kanununun yeniden yazılmasını zorunlu hale getirmiştir.

TKYD – Evrensel değişimleri biraz açabilir misiniz lütfen?

Adnan Akan - En önemli değişimlerden biri, sizinle bu röportajın yapılmasının da önemini vurgulayan bir konu; Kurumsal Yönetim. Kurumsal Yönetim artık günümüzde sadece pay senetleri borsada işlem gören şirketlere özgü ve isteğe bağlı bir davranış kodu olmaktan çıkmıştır. Dünyada Kurumsal Yönetim unsurları artık çağdaş işletme ekonomisinin önemli bir taşıyıcı kolonu durumundadır ve pek çok unsuru emredici hükümler olarak ulusal hukuk sistemlerine yansıtılmıştır. Bir diğer evrensel değişim; Standartlar. Ulusal kuralların yerini büyük bir hızla piyasaların tetiklediği uluslararası standartlar almaya başladı. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, Basel **I** ve **II**, Uluslararası Denetim Standartları, OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri uluslararası standartlardan sadece bir kaçı. Bu standartlar ulusal yasama organları tarafından değil, uluslararası kurumlar veya güvenilir meslek örgütleri tarafından oluşturulmaktadır. Özellikle gelişmiş ekonomilerde yaygınlaşan standartlar, bir süre sonra gelişmekte olan ekonomileri hem makro hem de şirketler özelinde etkilemeye başlamakta ve bir süre sonrada ulusal düzenlemeler yapılarak bu standartlara bağlayıcılık kazandırılmaktadır. Buna güzel bir örnek UFRS verilebilir. 1990'larda oluşturulan UFRS, bugün dünyada birçok ülkede uygulanmaktadır. Amerika Muhasebe Standartlarının da UFRS'ye uyumu için çalışmalar hız kazanmıştır. Belki de çok kısa bir süre içinde dünyada tek muhasebe dili UFRS olacaktır. Bahsettiğim bu iki değişim dahi Türkiye'nin uygar toplum hedefinde dışarıda kalamayacağı açılımlardır.

TKYD – Açıklamalarınızda Kurumsal Yönetim unsurlarının Tasarı ile Türk ticaret hukukuna girdiğini belirttiniz. Mevzuatta hayat bulacak en önem unsurlar hangileri?

Fikret Sebilcioğlu – Tasarının şirketler hukuku bölümündeki hakim düşüncenin Kurumsal Yönetim olduğunu söyleyebiliriz. Kurumsal yönetim ilkelerinin dört temel kolonu olan şeffaflık, adillik, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerine göndermeler yapılarak paysahipleri demokrasisi, profesyonel yönetim kurulu, finansal raporlama, iç kontrol sistemi ve iç denetim, bağımsız denetim, finans yönetimi, risk yönetimi, finansal planlama gibi unsurlar Tasarıya yansıtılmıştır.

TKYD – Paysahipleri demokrasisi yeni bir terim ve bildiğimiz kadarı ile Kurumsal Yönetim ilkelerinde bu terim kullanılmıyor. Bu kavramı açar mısınız?

Fikret Sebilcioğlu – Evet haklısınız, yeni bir kavram. Kanunun gerekçelerinde bu terim kullanılmış. Özünde paysahipliği ve azınlık haklarının kullanılmasının zenginleştirilmesi ve kolay kullanımı var. Kanunun getirdiği pek çok yeni uygulama bu kavramı destekliyor. Mesela kurumsal temsilcilik mekanizması, elektronik oy verme ile genel kurula katılım, genel kurulların ses ve görüntü ile aktarımın fiziki katılımın yerine sayılması bunlardan sadece birkaçı. Bu uygulamalarla varılmak istenen hedef, genel kurullarda güç boşluğunun doğmasını engellemek, yönetim-muhalefet oluşumunu cesaretlendirerek "iyi yönetim" için sağlam bir temel oluşturmaktır.

TKYD – Profesyonel Yönetim Kurulunun (YK) oluşması ile ilgili Tasarıda ne gibi hükümler bulunuyor?

Fikret Sebilcioğlu – YK'nın profesyonelleşmesi Tasarının en can alıcı konularından biri. Tasarı, YK'yı, hem yapısal hem de işlevsel yönden kurumsal yönetim kurallarını da gözeterek, yeni hükümlerle düzenliyor. Profesyonel yönetimi sağlamak amacıyla, yönetim kurulu üyelerinin paysahibi olmaları zorunluluğunun kaldırılması bu doğrultudaki önemli değişimlerden. Tasarının anonim şirketlerin yönetilmesinde kabul ettiği temel yaklaşım YK'ya bilgi akışının sağlanması, bu bilgilerin kalitesinin kontrolü ile değerlendirilmesi ve yönetime ilişkin kararların bu değerlendirme sonuçlarına göre alınmasıdır. Tasarıda yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkileri kısmında, kurumsal yönetim ilkelerine uygun olarak, iç denetim mekanizmaları getirilmiştir. İşletme ekonomisinin şirketler için uygun gördüğü bu konsepti uygulamak YK'nın Tasarıdan gelen sorumluluklarını yerine getirmek için bir gereksinim olduğu da açıktır. Tasarı YK'ya yüklediği iç denetim, risk yönetimi, finansal yönetim ve planlama sorumlulukları ile profesyonelliğe gönderme yapmakta, bu bağlamda, bilgili, bilinçli ve denetim düzenini işletebilecek yönetim anlayışına sahip, sermayeden bağımsız, piyasanın ve işin gereklerine göre karar alabilen YK'yı işaret etmektedir. Bir önemli husus da, Tasarı ile şirket organları arasında işlev ayrımı prensibinin kabul edilmesi ve böylece yönetim kurulu ve yöneticiler arasındaki ilişkinin hukuken farklılaştırılmasıdır.

TKYD – Piyasalarda güven tesis edilmesindeki en önemli husus olan şeffaflık konusunda Tasarıdaki açılımlar nelerdir?

Adnan Akan – Tasarıda şirketin ve şirketler topluluğunun mali tablolarında, YK'nın faaliyet raporunda, bağımsız denetimde ve tüm denetim raporlarında şeffaflık aranmıştır. Tasarının güvenilir bilgiye kolaylıkla erişebilen bilgi toplumunu yaratma isteği, şeffaflık konusuna verilen önemin gerekçesidir. Her sermaye şirketi, bir internet sitesi açmaya ve bu sitenin açıkça belirlenmiş bir bölümünü bilgi toplumu hizmetlerine ayırması zorunluluğu Tasarının şeffaflık adına devrim niteliğindeki açılımlarından biridir.

TKYD – Tasarıda denetim konusundaki düzenlemeler nelerdir? Murakıplık mekanizması kalkıyor mu?

Adnan Akan – Tasarı sermaye şirketlerinin ve şirketler topluluğunun denetiminde köklü bir sistem değişikliği getirmektedir. Yürürlükteki kanunda uzman bilgisine sahip olması zorunluluğu bulunmayan murakıplar tarafından yapılan denetleme, Tasarıda yerini, bir bağımsız denetleme kuruluşunun veya yeminli mali müşavirin ya da serbest muhasebeci mali müşavirin yaptığı Uluslararası Denetim Standartları'na uygun denetime bırakmıştır. Tasarıya uygun denetlenmemiş finansal tablo hukuken olamayacak; denetlenip olumlu görüş almamış finansal tablolara dayanarak hiçbir organ hiçbir karar alamayacak. Ayrıca denetimden olumlu görüş alamamış YK görevine devam edemeyecek ve istifa ederek genel kurulu toplantıya çağırmak zorunda kalacaktır.

TKYD - Konuya aile şirketleri açısından bakıldığında şirketler hukukuna ilişkin bu önemli değişiklikleri nasıl yorumlarsınız?

Fikret Sebilcioğlu – Türkiye'deki sermaye şirketlerinin çok önemli bir kısmının aile şirketi olduğu düşünüldüğünde bahsettiğimiz değişimlerin tümü aile şirketlerini, özellikle kurumsallaşma açısından, çok ciddi etkileyecek. Yönetimde söz sahibi olamayan aile üyesi hissedarların beklentileri, yönetimin yeni kuşaklara devri, profesyonel yöneticilerin beklentileri ve kurumsallaşma altyapılarının eksiklikleri gibi aile şirketlerinin yapısal sorunlarının çözümünde, Tasarının aile şirketleri için çok önemli bir fırsat yaratacağını düşünüyorum

Global Reporting Initiative - GRI

Vizyonunu ekonomik, çevresel ve sosyal performans konularının raporlanmasında aynen finansal raporlamada olduğu gibi rutin ve karşılaştırılabilir hale getirmek olarak özetleyebileceğimiz "Global Reporting Initiative" (GRI); dünya çapında faaliyet gösteren, kar amacı gütmeyen ve çoklu paydaşa sahip bir kuruluştur. GRI sürdürülebilir kalkınmayı operasyonlarının merkezine koyması ve "Sustainability Reporting Framework" ile "Sustainability Reporting Guidelines" adlı yayınları ile sürdürülebilir kalkınmaya verdiği önemi gözler önüne sermiştir. Bu yayınlar, sürdürülebilir kalkınma yolundaki iç ve dış paydaşlar için örgütsel performans adına hesap verilmesini, resmi açıklama yapılmasını ve sorumluluğu hedeflemektedirler. 1997 yılında Boston, ABD merkezli ve kar amacı gütmeyen CERES'in (Sürdürülebilir Zenginlik için Yatırımcılar ve Çevreciler) proje departmanı olarak kurulan GRI büyük bir hızla büyümektedir. 60 farklı ülkeden yaklaşık 1000 organizasyonun "GRI Reporting Framework"lerini açıklamaları, GRI'ın 'şeffaflık', 'hesap verebilirlik', 'raporlama' ve 'sürdürülebilir kalkınma' konularını bir noktada birleştirmeye ve hızlandırmaya verdiği önemi hızlandırmaya verdiği önemi haklı çıkarmaktadır.

GRI "Okuyucuların Seçimi Ödülleri" (GRI Readers' Choice Awards)

Hâkim yok, jüri yok… Hangi sürdürülebilirlik raporunun ödüle layık olduğuna siz karar vereceksiniz. 31 Ocak 2008 tarihine kadar http://www.globalreporting.org adresinden kaydınız yaptırarak bu sürece dâhil olabilirsiniz.

KPMG ve SustainAbility şirketleri tarafından yönetilen bu araştırmaya katılarak sürdürülebilirlik raporlamasının geleceğini şekillendirenlerden biri de siz olun.

Katılımcılar, 7–9 Mayıs 2008 tarihlerinde Amsterdam'da düzenlenecek olan "Sürdürülebilirlik ve Şeffaflık Üzerine Uluslararası Konferans"a tüm masraflarının karşılanacağı bir seyahat yapma şansını da kazanabilecekler. Toplam 8 şanslı kişinin kazanabileceği bu seyahati kazanabilmek için tek yapmanız gereken kaydınızı yaptırarak sürecin bir parçası olmanız. Daha detaylı bilgi için awards@globalreporting.org e-posta adresinden faydalanabilirsiniz.

Listeler 31 Ocak 2008'de Açıklanıyor

GRI Okuyucuların Seçimi Ödülleri" için oylanan yaklaşık 800 rapor halen inceleniyor. 31 Ocak 2008 tarihinde ödül adayı olarak belirlenecek olan raporlar kamuoyunun bilgisine sunulacak. Bu süreçte en dikkat çekici unsur aday raporların sahip oması gereken kriterler olarak göze çarpıyor. Örneğin en yüksek oyu alan raporlar yerine olabildiğince farklı kesimlerden oy alabilmiş raporlar önem kazanıyor. Çalışanlar, sivil toplum kuruluşu üyeleri, yatırımcılar, yöneticiler, kamu kuruluşu temsilcileri gibi birçok farklı kesimden belli düzeyde bir oy almış raporlar en yüksek skoru almamalarına rağmen aday olma konusunda büyük avantaja sahipler.

Bildiğiniz üzere ödül adayı olarak gösterilen raporlar 7 – 9 Mayıs 2008 tarihleri arasında Amsterdam'da düzenlenecek olan "Sürdürülebilirlik ve Şeffaflık Üzerine Uluslararası Konferans" adlı konferansta ödüle uzanabilmek için bir kez daha mücadele edecekler.

Havaalanları Sürdürülebilirlik Etkinliklerini "Şeffaflık"la Arttıracaklar!

Atina, Frankfurt ve Münih havaalanları sektöre özel raporlama rehberinin hazırlanması için ortak bir çağrı yaptılar. Bahsi geçen bu üç havaalanı kendi sektörlerinde sürdürülebilirliği zora sokan unsurları gözler önüne serebilmek adına liderliği üstlendiler ve bu bağlamda, GRI'a havaalanları için özel bir rehber hazırlanması taleplerini ilettiler.

Havaalanları sektörüyle ilgili araştırma ve çalışmalarına hız veren GRI bu konuda alabileceği her türlü yardıma açık olduğunu belirtiyor. Çalışmaya katkıda bulunmak isteyen okuyucularımı GRI'dan "Maaike Fleur" (fleur@globalreporting.org) iletişime geçebilirler. Ayrıca, farklı sektörler için geliştirilmiş olan raporlama prensiplerine http://www.globalreporting.org/ReportingFramework/SectorSupplements adresinden ulaşabilir.

İsveç "Sürdürülebilirlik Raporlaması"nda Öncülük Ediyor

İsveç hükümeti, 55 adet kamu kuruluşunun G3 prensiplerine göre oluşturacakları yıllık sürdürülebilirlik raporlarını 2009 yılından itibaren her yıl 31 Mart tarihinden önce açıklamalarını zorunlu hale getiren kararını kamuoyuna duyurdu.

tarz bir uygulamaya giden ilk kurum olma özelliğini taşımaktadır ve Global Reporting Initiative (GRI) adına çok önemli ve saygıyla karşılanan bir adım atmıştır.

55 kamu şirketi birçok farklı alandan gelmekte olup ormancılık, altyapı ve telekomünikasyon sektörleri örneklerden sadece bir kısmıdır. İsveç'te hâlihazırda 25 şirket GRI prensiplerine göre raporlama yaptıklarını beyan etmişlerdir.

Gayri Safi Milli Hâsıla'nın (GSMH) Bir Adım Önünde: GRI Raporlaması

'Avrupa Komisyonu', 'Avrupa Parlamentosu' ve 'Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü' (OECD) Ekim ayında üst düzey bir konferans ev sahipliği yaptı. Konferansta üzerinde yoğunlaşılan konu bir ülke zenginliğinin ölçülmesinde dikkat edilmesi gereken en uygun endekslerin açıklığa kavuşturulmasıydı. Geleneksel olarak ülkenin ekonomik gücündeki gelişmelerin gösterilebilmesi için GSMH'nin tercih edilirken, "GSMH'nin Ötesinde" (Beyond GDP) adlı konferans bu konuda GRI ile ilgili yapılan raporların önemine işaret etmekteydi.

50 farklı ülkeden yaklaşık 650 katılımcının yer aldığı konferansta "kısa ve orta vadeli dönemler için uygun olabilecek göstergeler", "GRI uygulamalarının etkinliğinin nasıl arttırılabileceği", "kanun koyucuların, kilit önem taşıyan kurumların, iş dünyasının ve medyanın sürece nasıl dahil edileceği" gibi konular ele alındı. Daha detyalı bilgi için GRI'ın resmi internet sitesi olan www.globalreporting.org'dan faydalanabilirsiniz.
(http://www.globalreporting.org / NewsEventsPress / LatestNews / 2007 /NewsDec07BeyondGDP.htm)

ALİ PERŞEMBE, Saha Kurumsal Yönetim ve Derecelendirme AŞ

Kurumsal Yönetim Yuvarlak Masa Toplantısı ve Beyaz Kitap

İyi Kurumsal Yönetim, özel sektörün başını çektiği ekonomik büyüme, yatırımlar, sermaye piyasalarının etkinliği ve şirket performansları açısından son derece önemli bir rol oynar. Konu üzerinde OECD uzun bir süredir önderlik yapmakta ve Dünya Bankası, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ve özel ve kamu sektörü önderleri ile işbirliğinde yöresel yuvarlak masa toplantıları düzenleyerek alandaki yeni oluşumları değerlendirip öneriler geliştirmektedir. Bu toplantılar sürekli bir ilkeler ve politikalar geliştirme ortamının yaratılması ve çok taraflı bir bilgi ve deneyim paylaşımını amaçlar.

9-11 Ekim 2007 tarihleri arasında Kolombiya'nın Medellin kentinde Latin Amerika Kurumsal Yönetim Yuvarlak Masa Toplantısı gerçekleştirildi ve yöresel yasa yapıcıları, düzenleyici üst kurulları, iş adamlarını, yatırımcıları, diğer sermaye piyasası aktörlerini, sendikaları, sivil toplum örgütlerini, uzmanları ve OECD yetkililerini bir araya getirdi. Üç gün süren toplantı ve çalışma grupları sonucunda bir beyaz kitap yayınlandı. Bu Beyaz Kitap, hayli etkin ve etkili kişi ve kurumlardan oluşan katılımcıların görüş birliği ile hazırlanan ve bağlayıcı olmayan istişari bir dokümandır. Çözümleme ve tartışmalar için OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni kavramsal bir çerçeve olarak baz alan Beyaz Kitap kurumsal yönetimin yöresel ekonomideki önemini inceler, yöreye özel trend ve özellikleri tartışır ve reformlar için öneri ve öncelikleri belirler. Bu öneriler yasa ve politika yapıcılarına, düzenleyici üst kurullara ve menkul kıymet borsaları gibi sektörde ilke ve standartları belirleyen kurumlara yöneliktir. Aynı zamanda, şirketlerin üst yönetimlerine, yönetim kurulu üyelerine, bireysel ve kurumsal yatırımcılara, ve kurumsal yönetim rejiminin etkinliğini belirleyen günlük kararlar alan diğer profesyonellere de bazı öneriler yöneltilir.

Bu yuvarlak masa toplantılarında ele alınan konuların büyük bir çoğunluğu halka açık veya halka açılma potansiyeli taşıyan şirketlere odaklıdır. Ne var ki, iyi kurumsal yönetimin büyümek için özsermayeye, özel sermaye kaynaklarına ve banka kredilerine ihtiyacı olan halka açık olmayan şirketler üzerindeki önemi de göz ardı edilmez. Genellikle şirketi kuran kişi ve/veya aile sahipliğinde olan bu şirketler de sektörlerinde rekabet edebilmek için iyi yönetim kadrolarına sahip olmalı, sağlam iç/dış denetim ve muhasebe standartlarını benimsemelidirler. Bu özellikle ülkemiz ve Latin Amerika ülkeleri gibi ekonomik geleceği KOBİ'lerinin başarısına dayanan devletler için göz ardı edilemez bir gerçektir. Dolayısıyla, bu yuvarlak masa toplantılarının sonucunda ortaya çıkan Beyaz Kitap önerilerinin bir kısmı doğrudan halka açık olmayan şirketlere de yönelik olur. Yatırım yapılacak şirketlerin doğru yönetilmeleri ve şeffaflıkları sadece sermaye piyasalarında halka açık olan şirketlerin yatırımcılarını değil, aynı zamanda sermaye piyasası dışında kalmış şirketleri finanse eden bankaları, özel sermaye girişimlerini ve diğer finansman kaynaklarını da yakından ilgilendirir. Bu kurumlar yatırım yapacakları şirketlerin risk belirleme ve yönetme işlevinin anahtar bir parçası olan iyi kurumsal yönetim ilkelerini benimsemiş olmalarını aramaktadırlar.

Ülkemizde ve Latin Amerika'da ekonomik ortamın, piyasaların ve şirketlerin benzer sorunlara göğüs germek zorunda kaldıklarını düşünürsek, bu yuvarlak masa toplantılarının ortak konulara parmak bastığını da idrak ederiz. İşte son toplantıda ele alınan benzer ve ortak konuların çözümlenmesi sonucunda, katılımcılar başta Latin Amerika ülkeleri, ancak konuyla yakından alâkalı Türkiye ve diğer OECD ülkeleri için de olmak üzere aşağıdaki önerilerde mutabık kalarak Beyaz Kitabı kaleme aldılar:

OY HAKKINI CİDDİYE ALMAK: Tüm paydaşların genel kurullara katılımları teşvik edilmeli ve kolaylaştırılmalıdır. Özellikle bu konuyu pek ciddiye almamış olan Kurumsal Yatırımcılar daha aktif hareket etmelidirler. Oy hakkında imtiyazlar haklı nedenlere dayandırılmalı ve azınlık hissedarlar aynı orantıda ve daha etkin bir şekilde korunmalıdır.

SAHİPLİK VE YÖNETİM YAPISINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER VEYA HALKA KAPATMA SÜREÇLERİNDE PAYDAŞLARA ADİL DAVRANMAK: Yasa ve düzenlemeler, bu durumlarda azınlık hissedarlara nasıl davranılacağının çerçeve ve kurallarını önceden ve net bir şekilde belirlemiş olmalıdır. Halka kapatma (borsadan çekilme) durumunda, azınlık yatırımcıların hisselerinin nasıl değerlendirileceği hususunda adil, kullanışlı ve önceden kestirilebilir bir sistem oluşturma yolunda iyileştirmeler yapılmalıdır.

FİNANSAL RAPORLAMANIN DOĞRULUK VE GÜVENİLİRLİĞİNİ SAĞLAMAK VE İLİŞKİLİ TARAFLARLA YAPILAN İŞLEMLER HAKKINDA DAHA FAZLA ŞEFFAFLIK ELDE ETMEK: Ulusal muhasebe standartları uluslararası muhasebe standartlarıyla bütünüyle uyumlu hale getirilmeli ve finansal raporlama sürecinin kalitesi çıkar çatışmaları göz önüne alınarak değerlendirilmelidir. İlişkili taraflarla yapılan işlemler ve bu işlemlerdeki potansiyel çıkar çatışmaları hakkında kamuyu aydınlatma süreçleri, yolları ve kapsamı da iyileştirilmeli ve sahiplik ve kontrol (sermaye yapısı) hakkında daha geniş ve net bigiyle desteklenmelidir.

DAHA ETKİN YÖNETİM KURULLARI GELİŞTİRMEK: İlke olarak, yönetim kurulu üyeleri şirketin ve paydaşların çıkarlarını gözeterek bağımsız davranmalıdırlar. Yönetim kurulu üyelerinin basiretli ve sadakatle çalışma görevlerini yerine getirmeleri sürecindeki adımların daha belirli ve ayrıntlı bir şekilde tarif edilmeleri ve yönetim kurulu ve bünyesindeki komitelerin iş süreçlerinin açık ve net bir şekilde belirleme hususunda kararlılık ve istekliliklerini sergilemeleri gerekmektedir. Yönetim kurulları aynı zamanda çıkar çatışmalarını yönetme ve yasa, düzenleme ve etik standartlara uyma yeteneklerini daha da geliştirmelidirler.

YASA VE DÜZENLEMELERİN KALİTE, ETKİNLİK VE ÖNCEDEN KESTİRİLEBİLİRLİKLERİNİN ARTIRILMASI: Yasa ve düzenleme yapıcıları ile uygulatıcı birimlerin kapasitelerinin kuvvetlendirilmesine paralel olarak, oluşturulan yapının özel girişim eyleminin de etkin olarak kullanılmasını destekliyici olması yönünde adımlar atmak gerekmektedir. Bu adımlar, yasal çerçevenin elverdiği koşullarda toplu davaların ve şirket hukuku ve kurumsal yönetim alanlarında özel hakemlik müessesesi gibi mekanizmaların önünün açılmasını içerebilir.

YÖRESEL İŞBİRLİĞİNİN DEVAMI: Özellikle bu toplantıda ele alınan konular hakkında yayınlanan Beyaz Kitap'taki sonuç ve önerilerin hayata geçirilmesi sürecinin izlenmesi ve uygulamalar ve ulusal girişimler hakkında bilgi paylaşımı için yöresel işbirliğinin üst ve alt düzeylerde devam ettirilmesi kararı alınmıştır.

Burada dikkat edilmesi gereken en önemli husus, örneğin ülkemizdeki sahiplik ve kontrol yoğunluğu, ailelerin sahiplik ve yönetimdeki gücü, yönetim kurullarının bu koşullar altında yapılanmış olması gibi kalıcı ulusal/yöresel özelliklerin göz önünde bulundurulması gereğidir. Bu tür toplantıların bitiminde kaleme alınan önerilerin sonucunda hayata geçirilmesi muhtemel yasa ve düzenlemeler, mutlaka çok titiz bir maliyet/fayda analizi yapıldıktan sonra uygulamaya sokulmalıdır. Aksi takdirde, paydaşlar, menfaat sahipleri ve toplum açısından faydalı ve gerekli gibi gözüken yaptırımlar, aslında herkesin çıkarı olan ekonomik faaliyetin düzeyini sakatlayabilir.

KÜTÜPHANE

Mustafa Doğan "Kurumsal Yönetim"

Mustafa Doğan'ın kaleme aldığı "Kurumsal Yönetim" adlı yayında, temsil sorunu temelinde kurumsal yönetim ve Türkiye'deki uygulamaları mercek altına alınıyor. "Temsil Sorunu ve Kurumsal Yönetim", "Dünyada ve Türkiye'de Uygulamaları" çalışmanın ana başlıklarını oluşturuyor. Kitabın Türkiye'den bölümünde TKYD'nin yaptığı çalışmaların genel olarak okuyucuya aktarılırken, derneğin amaçları da kısa başlıklarla paylaşılıyor. Toplam 162 sayfalık çalışmanın bilgilerine www.siyasalkitap.com adresinden ulaşabilirsiniz.

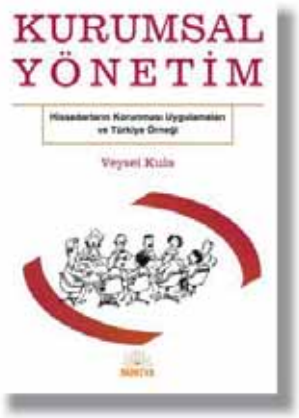

Doç.Dr. Veysel Kula "Kurumsal Yönetim: Hissedar Korunması Uygulamaları ve Türkiye Örneği"

Doç.Dr. Veysel Kula'nın kalem aldığı "Kurumsal Yönetim: Hissedar Korunması Uygulamaları ve Türkiye Örneği" adlı kitap toplam beş bölümden oluşuyor. Kurumsal Yönetim Mekanizmaları, Hissedar Korunması, Hissedar Korunması – Şirket Performansı İlişkisi, Türkiye'deki Kurumsal Yönetim Uygulamaları, Öneri ve Gelişmeler kitapta yer alan başlıklar. Kitabın birinci bölümü, kurumsal yönetim kavramının detaylı olarak açıklarken bu bölümde; yöneticiler ile hissedarlar arasında çatışma, kontrol edici hissedarlar ile azınlık hissedarları arasında çatışma ve yarardaşlar ile yöneticiler arasında çatışmalardan örnekler veriliyor.

İkinci bölümde hissedarların yasal korunması açısından hukuk sistemleri farklılıkları gerek tarihi oluşum gerek işleyiş açısından incelenirken, üçüncü bölümde hissedar korunmasını iki ayağı olan yasal korunmanın ve ortaklık yoğunlaşmasının şirket performansı üzerine etkisi ele alınıyor. Dördüncü bölümde, hissedar korunması açısından Türkiye'den örneklere yer verilirken, son bölümde öneri ve gelişmeler belirtiliyor. Toplam 208 sayfadan ulaşan yayına, www.papatya.gen.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Doç. Dr. Korkut Özkorkut "Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri"

Yrd. Doç. Dr. Korkut Özkorkut'un "Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri" isimli kitabı Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü (Türkiye İş Bankası A.Ş Vakfı) tarafından yayınlandı. Kitapta, bağımsız yönetim kurulu üyeliği kavramı hukuksal bir bakış açısıyla inceleniyor. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Ticaret Hukuku Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Korkut Özkorkut kitabında "Bağımsız yönetim kurulu üyeliği konusunda en büyük sorun, gerçekten özgür bir üye istenip istenmediğinde yatıyor. Hatta çoğu zaman bu sorunun farkına bile varılmıyor" diyor. Özkorkut'un kaleme aldığı kitap, üç bölümden oluşuyor.

İlk bölümde, bağımsız yönetim kurulu üyesi kavramının ortaya çıkışı ve tarihsel süreci anlatılıyor. İkinci bölümde, bağımsız yönetim kurulu üyesi kavramına ilişkin uluslararası düzeydeki yaklaşım ve düzenlemeler ele alınıyor. Bu bölümde, Sermaye Piyasası Kurulu'nun hazırlamış olduğu kurumsal yönetim ilkelerini yakından etkileyen OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri geniş olarak inceleniyor. İkinci bölümde ayrıca, Avrupa Birliği'nin bağımsız yönetim kurulu üyelerine ilişkin yaklaşımı ve Komisyon'un çıkarmış olduğu Tavsiye Kararı ayrıntılı olarak ele alınıyor. Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde ise Türk hukukunda bağımsız yönetim kurulu üyeleri kavramının nasıl ele alındığı anlatılıyor ve Türkiye'de konuya ilişkin yapılmış çalışma ve düzenlemeler değerlendiriliyor.Kitabı http://bthae.ankara.edu.tr adresinden sipariş edebilirsiniz.

TAKVİM

AYIN KARİKATÜRÜ *Ali Kamil Uzun*

28-31 Ocak 2008, İstanbul: "Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Kredi Derecelendirmesi ve Basel II Kriterlerine Uyum"

"Küçük ve orta ölçekli işletmelerde kredi derecelendirmesi ve Basel II kriterlerine uyum" konulu eğitim programı Hergüner Bilgen Özeke ve Euromoney Training işbirliğiyle düzenleniyor. Kobileri derecelendirirken karşılaşılan problemler ve Basel II konularında birçok önemli konu masaya yatırılıyor. Dört günlük sürecek programın kişi başı fiyatı 2.260 £.
Daha fazla bilgi için: **http://www.euromoneytraining.com**

10-12 Şubat 2008, Dubai- BAE: "Halka Arz"

IPO((Initial Public Offering) "Halka Arz" konulu program, Euromoney Training tarafından düzenleniyor. Halka arzda değer biçme, halka arz öncesi kurumsal yeniden yapılandırma adımları gibi birçok önemli başlıkta konular, katılımcılara anlatılacak. Üç gün sürecek eğitim programının fiyatı £2,650.00.
Daha fazla bilgi için: **http://www.euromoneytraining.com**

19-20 Şubat 2008, Dubai-BAE: "Kurumsal Yönetim 2008 Zirvesi"

Dubai'de 19-20 Şubat tarihleri arasında "Hızlı Büyüyen Finansal İşletmelerde Şeffaflık ve Sürdürülebilirliğin Sağlanması" konulu bir konferans gerçekleşiyor. Konferans öncesi ve sonrasında (18 ve 21 Şubat) toplam dört interaktif workshop düzenleniyor. Toplantı ve workshoplar Dubai Uluslararası Finans Merkezi'nde (DIFC) gerçekleşecek. Toplantının hem danışma kurulunda, hem de konuşmacıları arasında TKYD üyelerinden Güler Manisalı Darman bulunuyor. Tercihiniz doğrultusunda hem konferansa, hem workshoplara katılabilirsiniz. Fiyatlar 699-4.395 dolar arasında değişiyor.
Daha fazla bilgi için: **www.mecorporategovernance.com**

10-12 Mart 2008, Kuveyt City, Kuveyt: "Şahıs Şirketi Sermayesi ve Risk Sermayesi"

"Şahıs Şirketi Sermayesi ve " konulu üç gün süreli finansal eğitim programında örnek vaka çalışmaları ve takım çalışmalarına yer verilecek. Programda şirketlerde risk sermayesinin kullanımı, stratejik yatırımcılar ve gelişen piyasalar konuları ele alınacak. Eğitim programı Euromoney Training tarafından düzenleniyor. Eğitim programını fiyatı £2,650.00.
Daha fazla bilgi için: **http://www.euromoneytraining.com**

6-7 Mart 2008, Lizbon- Portekiz: "Avrupa Birliği Finans Hizmetlerinde En Son Gelişmeler"

21.'si düzenlenecek Avrupa Finans Topluluğu'nun (European Finance Convention) yıllık toplantısında "Avrupa Birliği Finans Hizmetlerinde En Son Gelişmeler" konulu bir konferans gerçekleştiriliyor. Konferansta; Avrupa'daki finansal denetim, Mortgage piyasalarında son gelişmeler, Tüketici finansmanı ve ödeme sistemleri ve Sermaye piyasaları başlıkları ele alınacak. Lizbon'daki Cascais Mirage Hotel'de düzenlenecek konferans iki gün sürecek.
Daha fazla bilgi için: **http://www.euroconvention.com**

Hergüner Bilgen Özeke
Hukuk Bürosu Attorneys at Law

Örnek Vaka Çalışması

Hergüner Bilgen Özeke Hukuk Bürosu tarafından hazırlanan bu sayfalarda her ay örnek bir vaka inceleme şansı bulacak ve takip eden sayıda yöneltilen sorular ile ilgili hukuki yorumları inceleyebileceksiniz. Bu köşeye katkılarından dolayı Hergüner Bilgen Özeke Hukuk Bürosu'na ve değerli mensuplarına teşekkür ederiz.

Neron Elektrik Üretim A.Ş. ("Neron") enerji sektöründe isim yapmış bir şirkettir. Neron'un Yönetim Kurulu üyelerinden olan ve şirketin ve hayatının hareketsiz gidişinden bunalan Sezer Cereyan ("Cereyan"), defterleri tutarken muhasebe kayıtlarındaki veriler ile oynamış, çeşitli kayıtsız hesaplar oluşmasına yol açmıştır. Bu durumun farkında olan diğer Yönetim Kurulu üyeleri, bu duruma şirket defterleri ile genelde Cereyan ilgilendiği için kayıtsız kalmaktadırlar. Ayrıca şirket içinde ve dışında çalkalanma olmaması açısından ve kendilerini durumdan soyut görmeleri sebebiyle duruma göz yummaktadırlar.

Geçen süre içinde Neron'un malvarlıkları yok denecek kadar azalmış, şirketin durumu kötülemiştir. Eskiden beri Neron'un vergilerinin ödenmesi ile de ilgilenen Cereyan, bu işlerle uğraşmaktan sıkılmış, Neron vergi borcu sebebiyle takip edilmeye başlanmıştır. Diğer Yönetim Kurulu üyeleri, Cereyan'a arada vergi borçlarıyla ilgilenmesini hatırlatmakta ise de, Cereyan ise konunun halledildiği konusunda güven vermektedir.

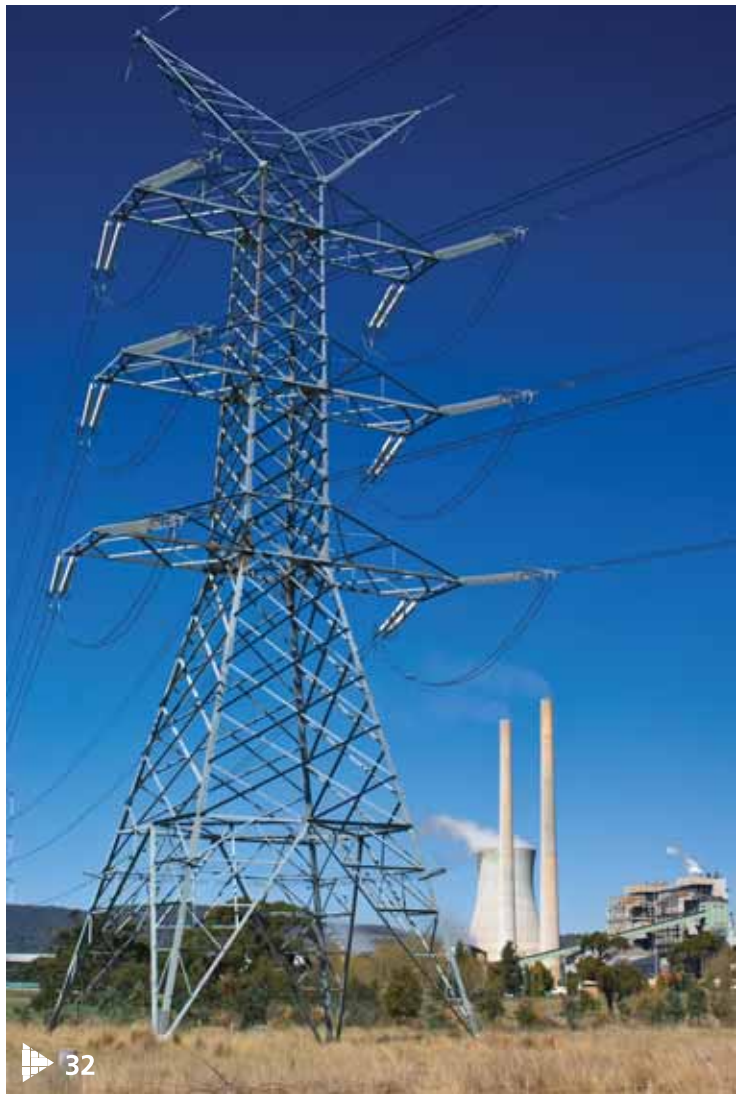

İLGİLİ MEVZUAT

TTK MADDE 336 - İdare meclisi azaları şirket namına yapmış oldukları mukavele ve muamelelerden dolayı şahsan mesul olamazlar. ancak aşağıda yazılı hallerde gerek şirkete gerek münferit pay sahiplerine ve şirket alacaklılarına karşı müteselsilen mesuldürler.

1. Hisse senetleri bedellerine mahsuben pay sahipleri tarafından vuku bulan ödemelerin doğru olmaması;

2. Dağıtılan ve ödenen kar paylarının hakiki olmaması;

3. Kanunen tutulması gereken defterlerin mevcut olmaması veya bunların intizamsız bir surette tutulması;

4. Umumi heyetten çıkan kararların sebepsiz olarak yerine getirilmemesi;

5. Gerek kanunun gerek esas mukavelelerinin kendilerine yüklediği sair vazifelerin kasten veya ihmal neticesi olarak yapılmaması.

Beş numaralı bentte yazılı vazifelerden birisi 319 uncu madde gereğince idare meclisi azalarından birine bırakılmışsa, mesuliyetin ancak ilgili azaya yükletilmesi lazım gelip o muameleden dolayı müteselsilen mesuliyet cari olmaz.

TAZMİNAT TALEBİ

TTK MADDE 309 - Şirketin 305, 306, 307 ve 308 inci maddelerde yazılı fiillerle ızrar edilmesi halinde, bundan, dolayısıyla zarar gören pay sahipleri ve şirket alacaklılarının dâva hakları vardır. Ancak, hükmolunacak tazminat şirkete verilir.

Şirketin iflâsı halinde pay sahiplerinin ve şirket alacaklılarının haiz oldukları haklar iflâs idaresine ait olur. Bu hususta İcra ve İflas Kanununun 245 inci maddesi hükmü caridir.

Mesul olan kimselerin cümlesi aleyhinde şirket merkezinin bulunduğu yer mahkemesinde dava açılabilir.

Mesul olan kimselere karşı tazminat istemek hakkı davacının zararı ve mesul olan kimseyi öğrendiği tarihten itibaren iki yıl ve her halde zararı doğuran fiilin vukuu tarihinden itibaren beş yıl geçmekle müruruzamana uğrar. Şu kadar ki, bu fiil cezayı müstelzim olup Ceza Kanununa göre müddeti daha uzun müruruzamana tabi bulunuyorsa tazminat davasına da o müruruzaman tatbik olunur.

TTK MADDE 319 - Esas mukavelede idare ve temsil işlerinin idare meclisi azaları arasında taksim edilip edilmeyeceği ve taksim edilecekse bunun nasıl yapılacağı tespit olunur. İdare meclisinin en az bir azasına şirketi temsil salâhiyeti verilir.

Esas mukavele ile temsil salâhiyetinin ve idare işlerinin hepsini veya bazılarını idare meclisi âzası olan murahhaslara veya pay sahibi olmaları zaruri bulunmayan müdürlere bırakabilmek için umumi heyete veya idare meclisine salâhiyet verilebilir. Bu gibi kayıtlar bulunmadığı takdirde 317nci madde hüküm tatbik olunur.

VERGİ USUL KANUNU - KANUNİ TEMSİLCİLERİN ÖDEVİ

VUK MADDE 10 - Tüzelkişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzelkişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları

halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri, tüzelkişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir.

Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklar, kanunî ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınır. Bu hüküm Türkiye'de bulunmayan mükelleflerin Türkiye'deki temsilcileri hakkında da uygulanır.

Temsilciler veya teşekkülü idare edenler bu suretle ödedikleri vergiler için asıl mükelleflere rücu edebilirler. Tüzelkişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını da kaldırmaz.

SORULAR

•Neron'un defterleri, muhasebesi ve vergi işleri ile eskiden beri ilgilenen Cereyan'ın şirket defterleri konusunda gösterdiği tutumun sonuçlarından kim sorumlu olacaktır?

•Defterler ve muhasebe konusuna hiç bulaşmamış, durumdan habersiz Yönetim Kurulu üyelerinin herhangi bir sorumluluğu olduğu düşünülebilir mi?

•Sizce vergi borcunun kişilerin değil Neron'un borcu olması, ve vergi borcu ile ilgilenilmesini bu konuyla pratikte ilgilenen Cereyan'a zaman zaman hatırlatan Yönetim Kurulu üyelerinin dahi herhangi bir sorumluluğu olduğu düşünülebilir mi?

•Yönetim Kurulu üyelerinden birinin yerinde olsanız, sorumluluğa dayanan herhangi bir davanın açılmasının önceden önüne geçmek için ne gibi önlemler alırdınız?

* ***Bu soruların hukusal yorumlarını gelecek sayımızda bu köşede bulabilirsiniz.***

Promat İlan